

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет економіки та менеджменту
(назва факультету)

Кафедра економіки та фінансів
(повна назва кафедри)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня

магістр

(назва освітнього ступеня)

на тему: Особливості формування фінансових результатів підприємств
аграрного сектору (на прикладі ТОВ «Галицька зернова компанія»).

Виконав: студент 6 курсу, групи ПФМ-61

спеціальності 072

«Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

(шифр і назва спеціальності)

Керівник

Нормоконтроль

Завідувач кафедри

Рецензент

Джерелейко Ю.М.

(прізвище та ініціали)

Радинський С.В.

(прізвище та ініціали)

Химич І.Г.

(прізвище та ініціали)

Крупка А.Я.

(прізвище та ініціали)

Оксентюк Д.А.

(прізвище та ініціали)

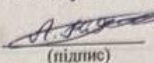
м. Тернопіль – 2025

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

Факультет _____ економіки та менеджменту
(повна назва факультету)
Кафедра _____ економіки та фінансів
(повна назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри ЕФ

(підпис)

Андрій КРУПКА

(прізвище та ініціали)

« »

2025 р.

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ**

на здобуття освітнього ступеня _____ магістр
(назва освітнього ступеня)
за спеціальністю _____ 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
(шифр і назва спеціальності)
студенту _____ Джерелейку Юрію Михайловичу
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи _____ Особливості формування фінансових результатів підприємств аграрного сектору (на прикладі ТОВ «Галицька зернова компанія»).

Керівник роботи _____ к.е.н., доцент Радинський С.В.
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Затверджені наказом ректора від «07» жовтня 2025 року № 4/7-857

2. Термін подання студентом завершеної роботи 18.12.2025

3. Вихідні дані до роботи фахові наукові публікації, статистична звітність, результати самостійних авторських досліджень, матеріали галузевих Інтернет-сайтів, статична звітність підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія»

4. Зміст роботи (перелік питань, які потрібно розробити)

Розділ 1. Загальна характеристика фінансових результатів діяльності підприємства

Розділ 2. Практичні аспекти формування та розподілу фінансових результатів діяльності аграрного підприємства (на прикладі підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія»)

Розділ 3. Шляхи підвищення фінансових результатів діяльності аграрного підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія»

Розділ 4. Охорона праці та безпека життєдіяльності аграрного підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія»

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень, слайдів)

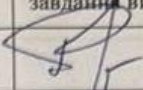
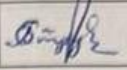
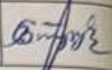
Рисунок 1.1. – Сутність категорії фінансовий результат діяльності підприємства

Рисунок 1.2. – Взаємний вплив фінансового результату та власного капіталу підприємства

Рисунок 1.3. – Послідовність зв'язку економічних категорій розвитку господарської діяльності підприємства

Рисунок 1.4. – Система розвитку господарської діяльності підприємства за рахунок отриманих фінансових результатів діяльності

6. Консультанти розділів роботи

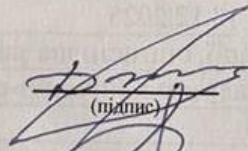
Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Охорона праці	Радинський С.В., к.е.н., доцент		
Безпека в надзвичайних ситуаціях	Стручок В.С., старший викладач кафедри ОХ		

7. Дата видачі завдання «07» жовтня 2025 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	Вибір та затвердження теми кваліфікаційної роботи	07.10.2025	виконано
2	Робота над планом, затвердження плану	07.11.2025	виконано
3	Пошук та підбір літератури, відповідно до затвердженого плану	17.11.2025	виконано
4	Робота над першим (теоретичним) розділом	24.11.2025	виконано
5	Робота над другим (аналітичним) розділом	01.12.2025	виконано
6	Робота над третім (проектно-рекомендаційним) розділом	08.12.2025	виконано
7	Робота над четвертим розділом «Охорона праці та безпека в надзвичайних ситуаціях». Підписання розділу в консультантів	12.12.2025	виконано
8	Проходження нормоконтролю	15.12.2025	виконано
9	Підготовка керівником відгуку та отримання зовнішньої рецензії	16.12.2025	виконано
10	Попередній захист кваліфікаційної роботи	18.12.2025	виконано
11	Робота ЕК. Захист кваліфікаційної роботи	23.12.2025	виконано

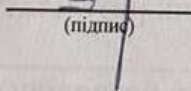
Студент

(підпис)

Джерелейко Ю.М.

(прізвище та ініціали)

Керівник роботи

(підпис)

Радинський С.В.

(прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Джерелейко Ю. «Особливості формування фінансових результатів підприємств аграрного сектору (на прикладі ТОВ «Галицька зернова компанія»). - Рукопис

Дослідження на здобуття освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». – ТНТУ ім. І. Пулюя. – Тернопіль, 2025.

Об'єктом дослідження є процес формування та розподіл фінансових результатів на вітчизняному підприємстві ТОВ «Галицька зернова компанія».

Предметом дослідження є ефективність процесу формування та використання фінансових результатів на українських підприємствах в умовах кризового стану та політико-економічної невизначеності. Для досягнення поставленої мети в роботі використовуються загальнонаукові і спеціальні методи, методи аналізу, порівняльних характеристик.

Метою даного дослідження є обґрунтування теоретичних положень, практичних аспектів та розробка науково-методичних рекомендацій щодо забезпечення ефективності процесу формування та розподілу фінансових результатів на українських аграрних підприємствах в політико-економічної невизначеності та нестабільності економічного середовища.

У даній кваліфікаційній роботі досліджено теоретичні підходи до визначення фінансових результатів, практичні аспекти формування та розподілу фінансових результатів діяльності аграрного підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія», подано пропозиції покращення фінансових результатів аграрного підприємства у стратегічній перспективі.

Ключові слова: фінансові результати, прибуток, власний капітал, рентабельність, санація, збиток, фінансові ризики.

ANNOTATION

Dzhereleiko Yu. Features of the formation of financial results of enterprises in the agricultural sector (on the example of LLC «Galician Grain Company»)-
Manuscript

Research for the degree of «Master» in the specialty 072 «Finance, banking, insurance and stock market». – I. Pulyuy TNTU. – Ternopil, 2025.

The object of the study is the process of formation and distribution of financial results at the domestic enterprise LLC «Galician Grain Company».

The subject of the study is the effectiveness of the process of formation and use of financial results at Ukrainian enterprises in conditions of crisis and political and economic uncertainty. To achieve the goal, the work uses general scientific and special methods, methods of analysis, comparative characteristics.

The purpose of this study is to substantiate theoretical provisions, practical aspects and develop scientific and methodological recommendations to ensure the effectiveness of the process of forming and distributing financial results at Ukrainian agricultural enterprises in the context of political and economic uncertainty and instability of the economic environment.

This qualification work examines theoretical approaches to determining financial results, practical aspects of forming and distributing financial results of the agricultural enterprise LLC «Galician Grain Company», and presents proposals for improving the financial results of the agricultural enterprise in a strategic perspective.

Keywords: financial results, profit, equity, profitability, rehabilitation, loss, financial risks.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	10
1.1. Поняття, зміст, економічна природа та значення фінансових результатів підприємства.....	10
1.2. Порядок формування та розподілу фінансових результатів діяльності підприємства.....	15
1.3. Сутність та методика обчислення показників фінансової результативності (рентабельності) діяльності підприємства.....	21
Висновки до розділу 1.....	24
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ГАЛИЦЬКА ЗЕРНОВА КОМПАНІЯ»).....	26
2.1. Оцінка формування фінансових результатів діяльності підприємства.....	26
2.2. Особливості розподілу та використання фінансових результатів підприємства.....	38
2.3. Аналіз показників рентабельності діяльності підприємства.....	41
Висновки до розділу 2.....	50
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ГАЛИЦЬКА ЗЕРНОВА КОМПАНІЯ».....	52
3.1. Реалізація санаційної програми фінансового оздоровлення підприємства.....	52
3.2. Формування комплексного механізму забезпечення фінансової результативності діяльності підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія».....	63
Висновки до розділу 3.....	71
РОЗДІЛ 4. ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ГАЛИЦЬКА ЗЕРНОВА КОМПАНІЯ».....	73
4.1. Охорона праці на підприємстві ТОВ «Галицька зернова компанія»....	73
4.2. Використання підприємствами фінансових ресурсів для запобігання і ліквідації НС і їх наслідків.....	75
Висновки до розділу 4.....	80
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	82
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	85
ДОДАТКИ.....	93

ВСТУП

Актуальність теми даного дослідження обумовлено тим, що ринкові умови господарської діяльності вимагають від суб'єктів господарювання забезпечення стійкого економічного розвитку, врахування особливостей ринкової кон'юнктури, результативного ведення господарського процесу, зростання рівня самофінансування та інноваційного удосконалення діяльності вітчизняних підприємств. Позитивне значення фінансового результату є основним джерелом фінансування господарської діяльності підприємств. Адже саме від величини цього показника залежить рівень результативності та прибутковості господарської діяльності, можливості економічного розвитку підприємства, підвищення рівня його конкурентоспроможності. Саме сформованим позитивним фінансовим результатам відводиться роль забезпечення відтворення та зростання вище перерахованих факторів, адже як основний узагальнюючий показник фінансових результатів діяльності підприємства, прибуток є важливим джерелом формування його капіталу, забезпечення фінансової стійкості та платоспроможності. Отже, отримання прибутку - одна із стратегічних цілей управління та найважливіший об'єкт фінансового аналізу.

Прибуток є наслідком (результатом) різноспрямованого руху грошових потоків, що характеризуються доходами і витратами підприємства (чинниками по відношенню до прибутку). Доходи і витрати, як взаємопов'язані чинники утворення фінансових результатів та кінцевого показник - прибутку підприємства, мають досліджуватися на всіх етапах їх формування. В узагальненому вигляді, прибуток може розглядатися як різниця між доходами, отриманими підприємством за відповідний період внаслідок своєї діяльності, та витратами, здійсненими за той же період для забезпечення цієї діяльності. За своїм складом доходи, витрати і прибуток підприємства відповідають напрямам його діяльності. Прибуток є показником, який найбільш повно відображає ефективність виробництва, об'єм і кількість

виготовленої продукції, стан продуктивності праці, рівень собівартості.

Метою даного дослідження є обґрунтування теоретичних положень, практичних аспектів та розробка науково-методичних рекомендацій щодо забезпечення ефективності процесу формування та розподілу фінансових результатів на українських аграрних підприємствах в політико-економічній невизначеності та нестабільності економічного середовища.

Для досягнення поставленої мети в науковій роботі визначено **наступні завдання:**

- дослідження поняття, зміст, економічна природа та значення фінансових результатів підприємства;
- визначення порядку формування та розподілу фінансових результатів діяльності підприємства;
- з’ясування сутності та методики обчислення показників фінансової результативності (рентабельності) діяльності підприємства;
- оцінка формування фінансових результатів діяльності підприємства;
- розгляд особливостей розподілу та використання фінансових результатів підприємства;
- узагальнюючи аналіз основних показників рентабельності діяльності підприємства;
- визначення напрямів реалізації санаційної програми фінансового оздоровлення підприємства;
- пропонування формування комплексного механізму забезпечення фінансової результативності діяльності підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія»

Об’єктом дослідження є процес формування та розподіл фінансових результатів на вітчизняному підприємстві ТОВ «Галицька зернова компанія».

Предметом дослідження є ефективність процесу формування та використання фінансових результатів на українських підприємствах в умовах кризового стану та політико-економічній невизначеності. Для досягнення поставленої мети в роботі використовуються загальнонаукові і спеціальні

методи, методи аналізу, порівняльних характеристик.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає в можливості використання запропонованих у науковій роботі основних положень та рішень для підвищення ефективності і обґрунтованості прийняття рішень у процесі управління фінансовими результатами українського аграрного підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія».

Наукова новизна дослідження полягає у тому, що в кваліфікаційній роботі обґрунтовано необхідність проведення фінансової санації підприємства, що дасть змогу відновити його платоспроможність та забезпечити фінансову стабільність у стратегічній перспективі.

Інформаційною базою для досліджень стали: офіційна інформація Державного комітету статистики України; дані статистичної та фінансової звітності вітчизняного підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія»; інформаційні дані мережі Інтернет; власні аналітичні спостереження та розрахунки.

Апробація основних результатів дослідження. Основні результати дослідження було апробовано у процесі участі автора у XIII, XIV та XV Міжнародних науково-практичних конференціях «Формування механізму зміцнення конкурентних позицій національних економічних систем у глобальному, регіональному та локальному вимірах», організованих кафедрою економіки та фінансів Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя.

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота складається із вступу, чотирьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Основний зміст кваліфікаційної роботи викладено на 79 сторінках тексту, при цьому кваліфікаційна робота містить 28 рисунків, 14 таблиць, 4 додатки, а також список використаних джерел із 67 найменувань.

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Поняття, зміст, економічна природа та значення фінансових результатів підприємства

Процес здійснення господарської діяльності господарюючими суб'єктами передбачає ефективне поєднання великої кількості організаційних, трудових, матеріальних, фінансових тощо ресурсів. Даний ефект вимірюється шляхом співставлення отриманого результату з витратами живої і уречевленої праці на його досягнення. Якість і обсяг виробленої продукції, продуктивність праці, рівень собівартості характеризують фінансові результати діяльності [12, с.209].

У величині фінансових результатів безпосередньо віддзеркалюються усі аспекти діяльності господарюючого суб'єкта: технологія і організація виробництва, система внутрішнього та зовнішнього управління, особливості діяльності. Досліджуючи поняття та сутність фінансових результатів, слід відмітити їх співмірність із прибутком підприємства, який формує проміжні фінансові результати (прибутки від операційної, звичайної діяльності) та кінцеві (чистий прибуток).

Ряд науковців мають власні погляди, щодо визначення поняття та з'ясування сутності фінансових результатів діяльності підприємства. Зокрема науковець Власова Н.О. наголошує на тому, що поняття прибуток за своєю сутністю є ширшим порівняно з категорією фінансові результати[5, с.97].

Скалюк Р.В. визначає фінансовий результат як підсумкову категорію результативності господарської діяльності, котра відображає величину економічних вигод отриманих (втрачених) підприємством, визначених як різниця між сумами доходів та відповідних їм витрат, що виражена в абсолютних показниках прибутку (збитку), які характеризують потенціал прибутковості, економічного зростання та розвитку підприємства [56, с.113].

Цал-Цалко Ю.С. вважає, що «фінансовий результат – це приріст (чи зменшення) вартості власного капіталу підприємства, що утворюється в процесі його підприємницької діяльності за звітний період»[61, с.108].

Виходячи із слушної думки, наведеної Войнаренком А.М. про те, що поняття результативності є значно ширшим за своїм змістом, ніж поняття ефективності, під результативністю господарської діяльності підприємства ми розуміємо узагальнену характеристику, яка відображає: а) ефективність використання наявної ресурсної бази; б) якість прийнятих управлінських рішень; в) реалізацію потенціалу економічного росту та розвитку господарської діяльності підприємства[6, с.149].

На рисунку 1.1. відобразимо розуміння сутності категорії «фінансовий результат».

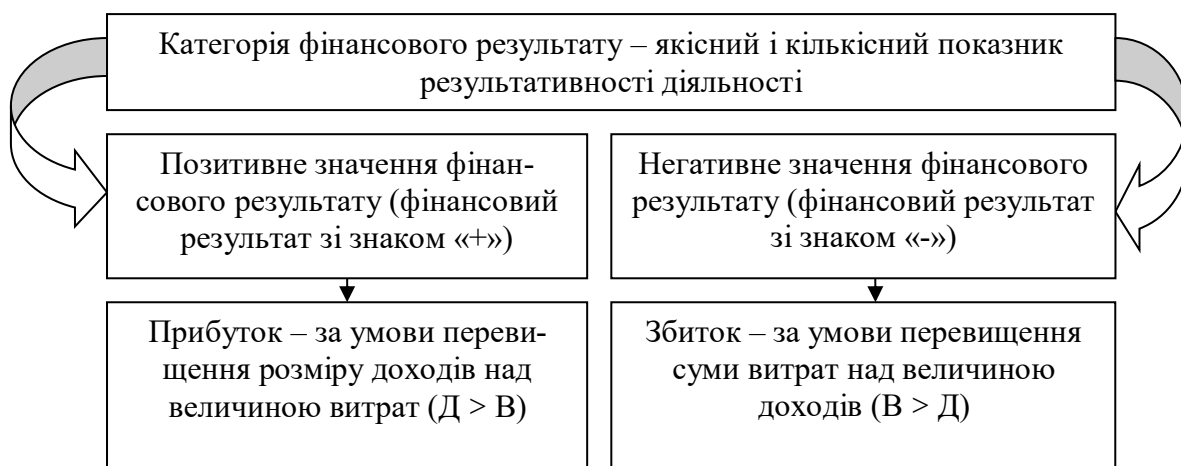

Рисунок 1.1. – Сутність категорії фінансовий результат діяльності підприємства

Джерело: складено автором на основі [9, с.1341]

Правильне розуміння сутності поняття фінансового результату спонукає до висновку, що дана категорія може виступати лише об'єктом при здійсненні процесів планування, прогнозування, аналізу, управління та контролю на промисловому підприємстві. Тобто, цілком реальним є застосування показника фінансового результату, у якості об'єкта в економічних процесах

(наприклад, управління, контролю), які можуть носити тактичний, оперативний та стратегічний характер.

Саме фінансовий результат у вигляді сформованого прибутку може бути об'єктом тактичного та стратегічного управління, тоді як «фінансові результати є інструментом тактичного та оперативного управління й контролю»[15, с.81].

Однак, поряд із цим можливе і визначення величини фінансового результату вітчизняних підприємств «як приріст (зменшення) вартості власного капіталу, який утворився в процесі підприємницької діяльності», що є можливим на основі класичного балансового рівняння (1.1), з якого випливає рівняння капіталу (1.2)[27, с.88]:

$$\text{Активи} = \text{Зобов'язання} + \text{Власний капітал}, \quad (1.1)$$

$$\text{Власний капітал} = \text{Активи} - \text{Зобов'язання}. \quad (1.2)$$

Ряд авторів [16, 18, 25, 48, 49, 53, 57] вважає, що дана думка гідна уваги, оскільки вона лежить в основі однієї з методик розрахунку показника фінансового результату за міжнародною практикою.

Проте, зауважимо, що кількісна зміна власного капіталу не буде дорівнювати сумі фінансового результату, розрахованого як різниця між доходами та витратами.

Зазначене можна пояснити тим, що ряд господарських операцій, які мають місце на промисловому підприємстві можуть призводити до зростання вартості власного капіталу підприємства (дооцінка необоротних активів, безкоштовне отримання основних засобів, додаткові внески власників) і в той же час не мають ніякого відношення до величини фінансового результату.

Узагальнюючи сказане слід відмітити, що сума фінансового результату та вартість власного капіталу підприємства здійснюють взаємний вплив один на одного (рис. 1.2), але динаміку зміни (приріст, зменшення) даних показників не можна ототожнювати.

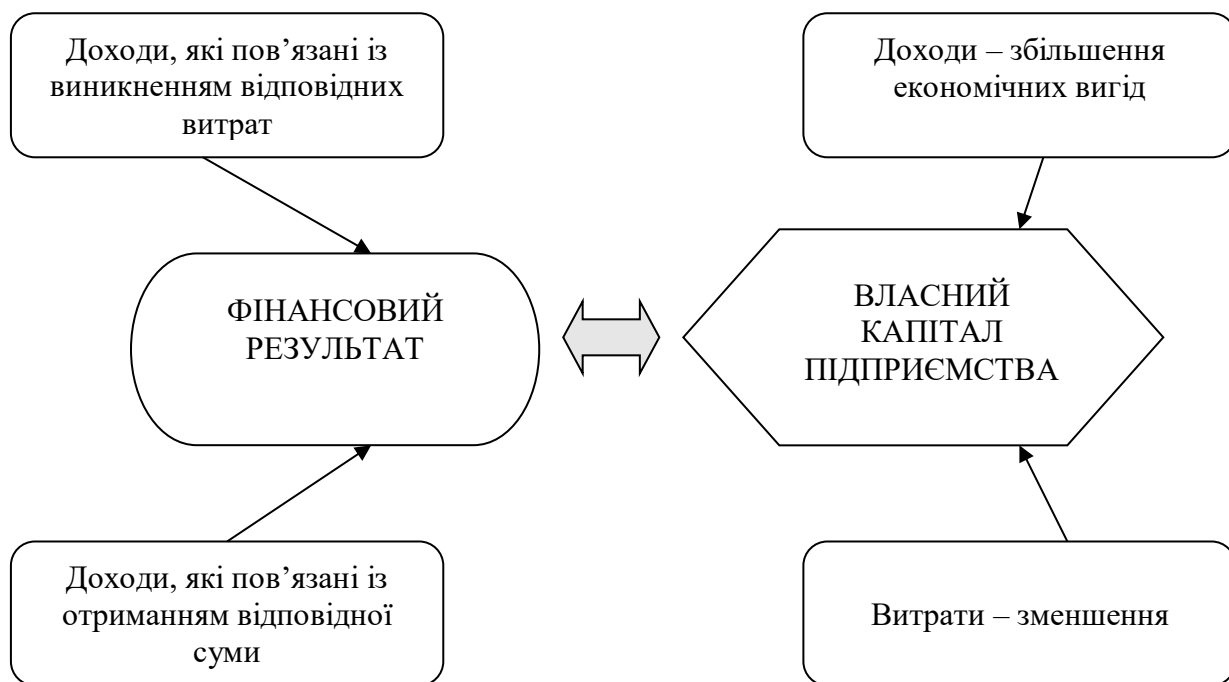

Рисунок 1.2. – Взаємний вплив фінансового результату та власного капіталу підприємства

Джерело: складено автором на основі [64, с.231]

Таким чином, пропозиція щодо розрахунку фінансового результату як зміни вартості власного капіталу впродовж звітного періоду, на наше переконання, є не зовсім доцільною, оскільки не здатна об'єктивно відобразити достовірну величину отриманого підприємством фінансового результату, розрахованого як різниця доходів та відповідних їм витрат.

Збільшення частки нерозподіленого прибутку (капіталізованого позитивного значення фінансового результату) спочатку створює «можливість самозростання вартості капіталу» [10, с.33], яка є основним джерелом збільшення величини чистих активів, сформованих за рахунок власного капіталу. В свою чергу, вартість чистих активів здійснює суттєвий вплив на формування ринкової вартості підприємства, яку розраховують за умов об'єднання, продажу, поглинання суб'єкта господарювання.

Таким чином, розмір фінансового результату є важливим індикатором зростання власного капіталу (забезпечення платоспроможності, фінансової незалежності), ділової репутації (гудвілу) та вартості промислового

підприємства на ринку (рис. 1.3).

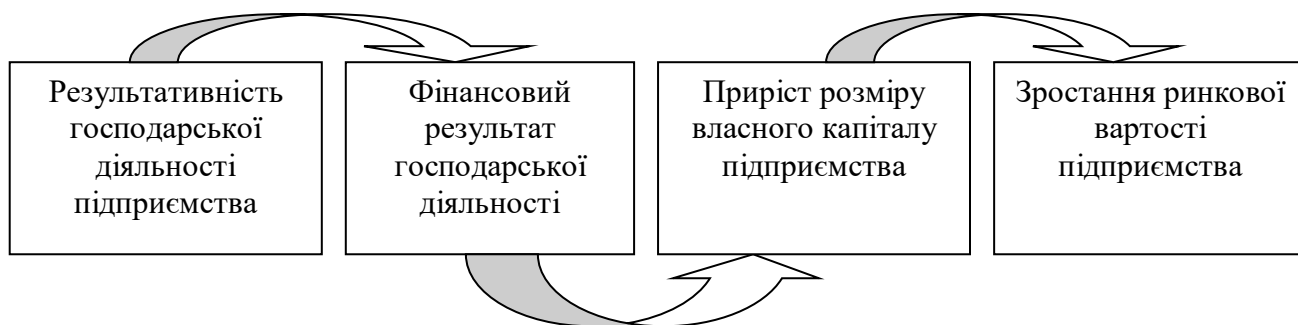

Рисунок 1.3. – Послідовність зв'язку економічних категорій розвитку господарської діяльності підприємства

Джерело: складено автором на основі [14, с.895]

В рамках досягнення мети «прибуток» вищий менеджмент підприємства повинен усвідомлювати, що від розміру даного показника залежить успіх чи невдача господарської діяльності промислового підприємства в цілому. Тому, досягнення цієї мети є життєво необхідним та початковим етапом реалізації комплексної системи цілей «прибуток – зростання – розвиток» діяльності підприємства. Адже, позитивний фінансовий результат господарювання (мета «прибуток») виступає підґрунтям на основі якого спочатку відбувається кількісне зростання основних економічних показників (мета «зростання»), а при досягненні відповідного їх рівня та наявності достатньої величини фінансового результату підприємство може забезпечити впровадження інноваційної складової у свою діяльність, яка стане потужним джерелом стійкого розвитку та підвищення результативності господарської діяльності підприємства (мета «розвиток») (рис. 1.4).

Узагальнюючи все вищезазначене, слід відмітити, що фінансовий результат - це підсумкова категорія результативності господарської діяльності, котра відображає величину економічних вигід отриманих (втрачених) підприємством, визначених як різниця між сумами доходів та відповідних їм витрат, що виражена у абсолютних показниках прибутку (збитку), які характеризують потенціал прибутковості, економічного зростання та розвитку підприємства.

Рисунок 1.4. – Система розвитку господарської діяльності підприємства за рахунок отриманих фінансових результатів діяльності

Джерело: складено автором на основі [22, с.70]

Величина фінансового результату є базисом, який забезпечує не тільки життєздатність суб'єкта господарювання, а й відображає рівень результативності, прибутковості господарської діяльності, можливості кількісного зростання основних економічних показників та характеризує потенціал стійкого розвитку підприємства.

1.2. Порядок формування та розподілу фінансових результатів діяльності підприємства

Важливе значення в діяльності підприємства має прибуткове формування та ефективний розподіл фінансових результатів діяльності підприємства. Фінансові результати господарської діяльності формуються поступово протягом звітного періоду. Розмір і характер прибутків і збитків за кожний період діяльності підприємства є найважливішими підсумковими показниками його роботи.

Визначення фінансових результатів полягає у визначенні чистого прибутку (збитку) звітного періоду. Так, згідно з П(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати»; прибуток - сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати; збитки - перевищення суми витрат над сумою доходів, для отримання яких здійснені ці витрати. Отже, для визначення фінансових результатів у бухгалтерському обліку передбачається послідовне зіставлення доходів і витрат, здійснених для отримання цих доходів від усіх видів діяльності[28, с.90]. Під видом діяльності розуміють сукупність подібних за економічним змістом господарських операцій. Розрізняють наступні види діяльності (рис. 1.5).

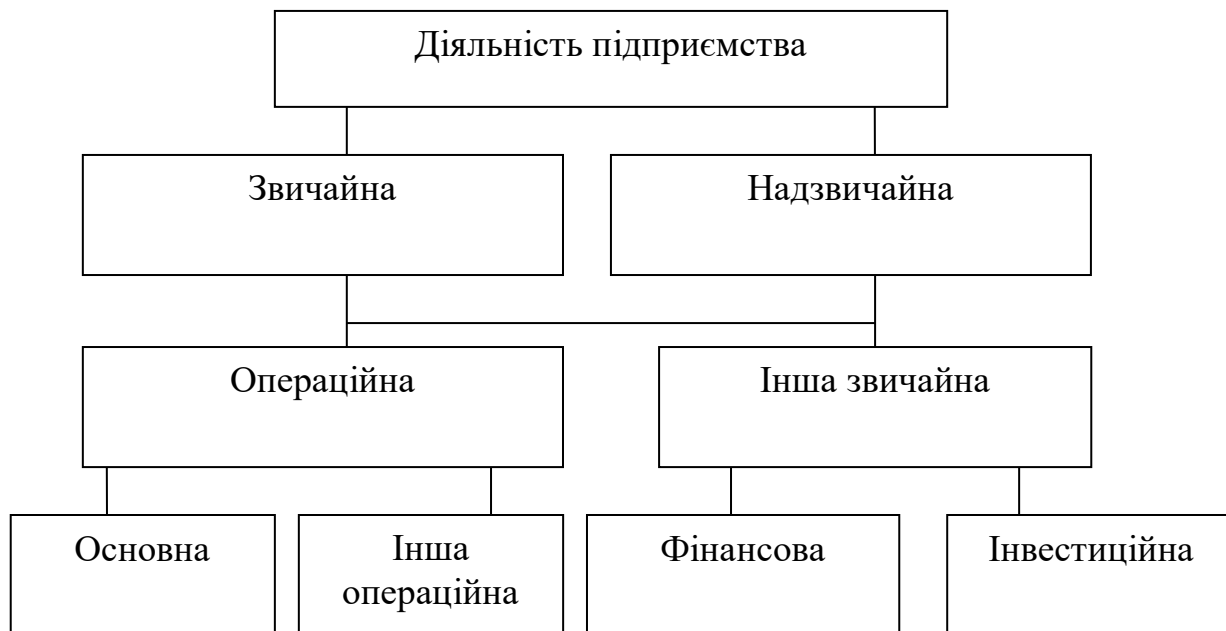

Рисунок 1.5. – Класифікація видів діяльності підприємства

Джерело: складено автором на основі [30, с.22]

У діяльності будь-якого підприємства можуть виникати прибутки та збитки від звичайної та надзвичайної діяльності. Звичайна діяльність — будь-який вид основної діяльності підприємства, а також операції, що її забезпечують або виникають внаслідок її здійснення.

Надзвичайна діяльність - це діяльність, яка кардинально відрізняється від звичайної і не очікується, що вона буде повторюватися періодично або в кожному звітному періоді [37, с.29].

Основна діяльність - це здійснення операцій, пов'язаних з виробництвом або реалізацією продукції (товарів, послуг), що є визначальною метою створення підприємства. Основна діяльність забезпечує вагомую частку його доходу [37, с.32].

Поряд з основною діяльністю до операційної входить інша операційна діяльність. Фінансові результати - прибуток або збиток - від такого виду діяльності складають суттєву частку загального результату та, відповідно, мають особливості методики проведення аналізу[39]. Порядок формування чистого прибутку (збитку) згідно П(С)БО 3 наведено на рис. 1.6. та 1.7.

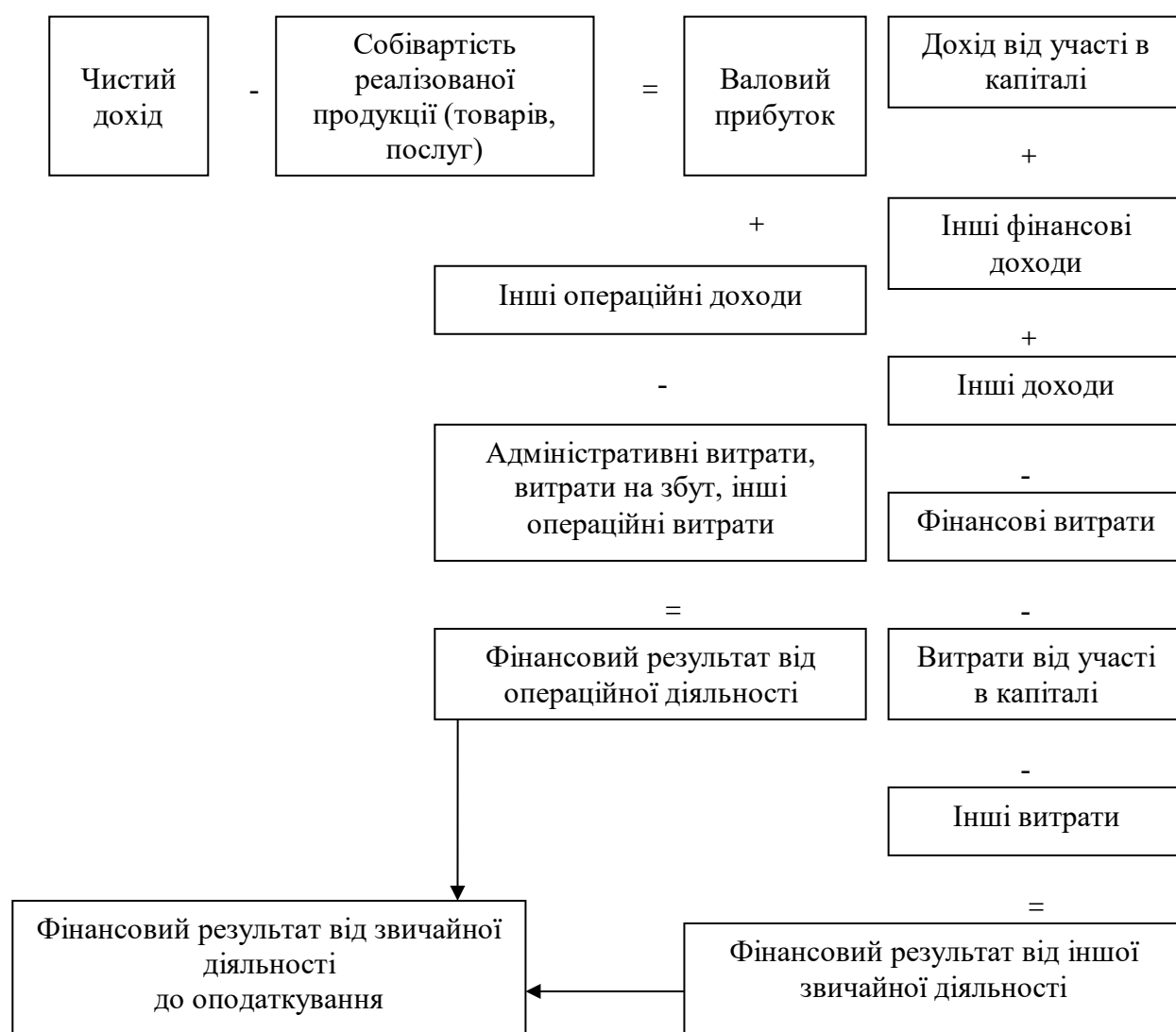

Рисунок 1.6. – Модель формування фінансового результату від іншої звичайної діяльності до оподаткування

Джерело: складено автором на основі [39]

Після формування фінансового результату від іншої звичайної діяльності до оподаткування здійснюється врахування надзвичайних та звичайних витрат та доходів, а також сплачується податок на прибуток підприємства.

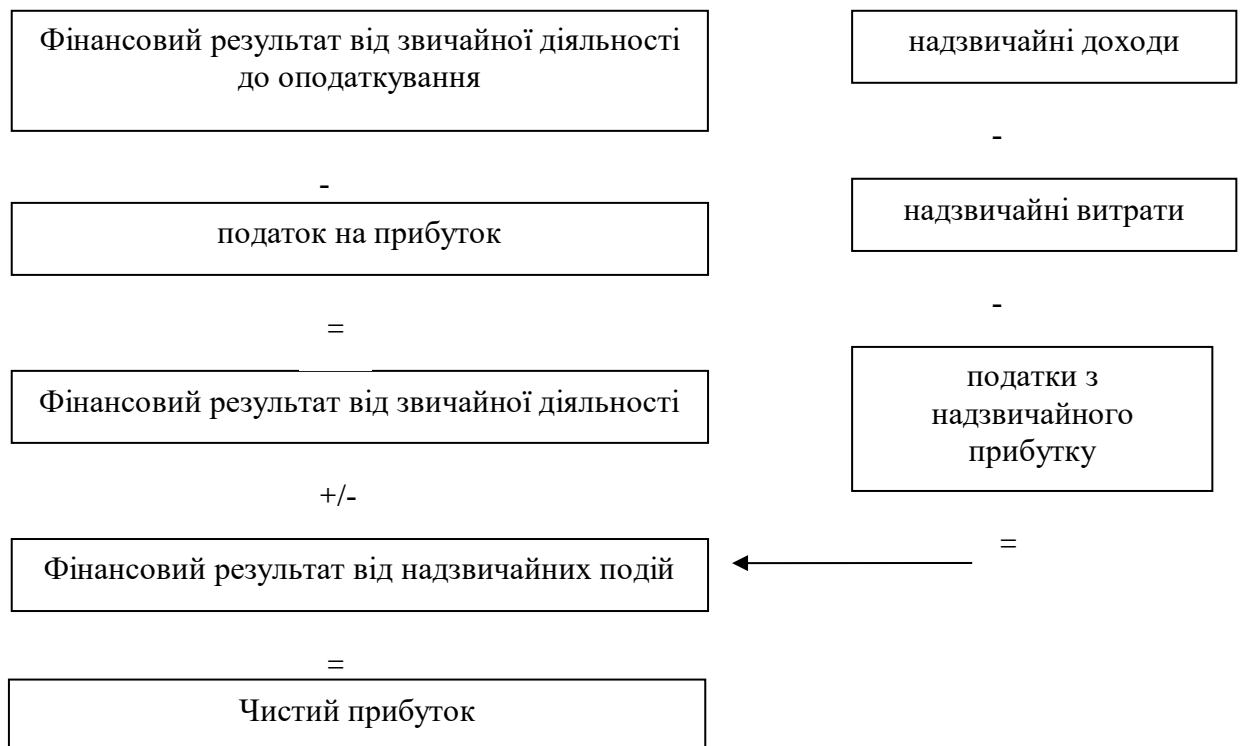

Рисунок 1.7. – Формування узагальнюючого показника фінансового результату - чистого прибутку підприємства

Джерело: складено автором на основі [46, с.101]

Позитивний фінансовий результат - прибуток - є метою, заради якої працює або, принаймні, повинно працювати підприємство. Прибуток є основним узагальнюючим показником фінансових результатів господарської діяльності підприємств. Підприємство здійснює виробничу, науково-дослідну і комерційну діяльність з метою отримання відповідного результату [56, с.115].

На розмір прибутку від реалізації продукції впливають два основних показники: обсяг реалізації продукції; собівартість продукції [64, с.231].

Собівартість продукції (робіт, послуг) це виражені в грошовій формі поточні витрати підприємства на їх виробництво (виконання). Витрати на виробництво продукції утворюють виробничу собівартість; витрати на

виробництво та реалізацію — повну собівартість.

На зміну показників прибутків (збитків) впливають як внутрішні так і зовнішні фактори (рис. 1.8).

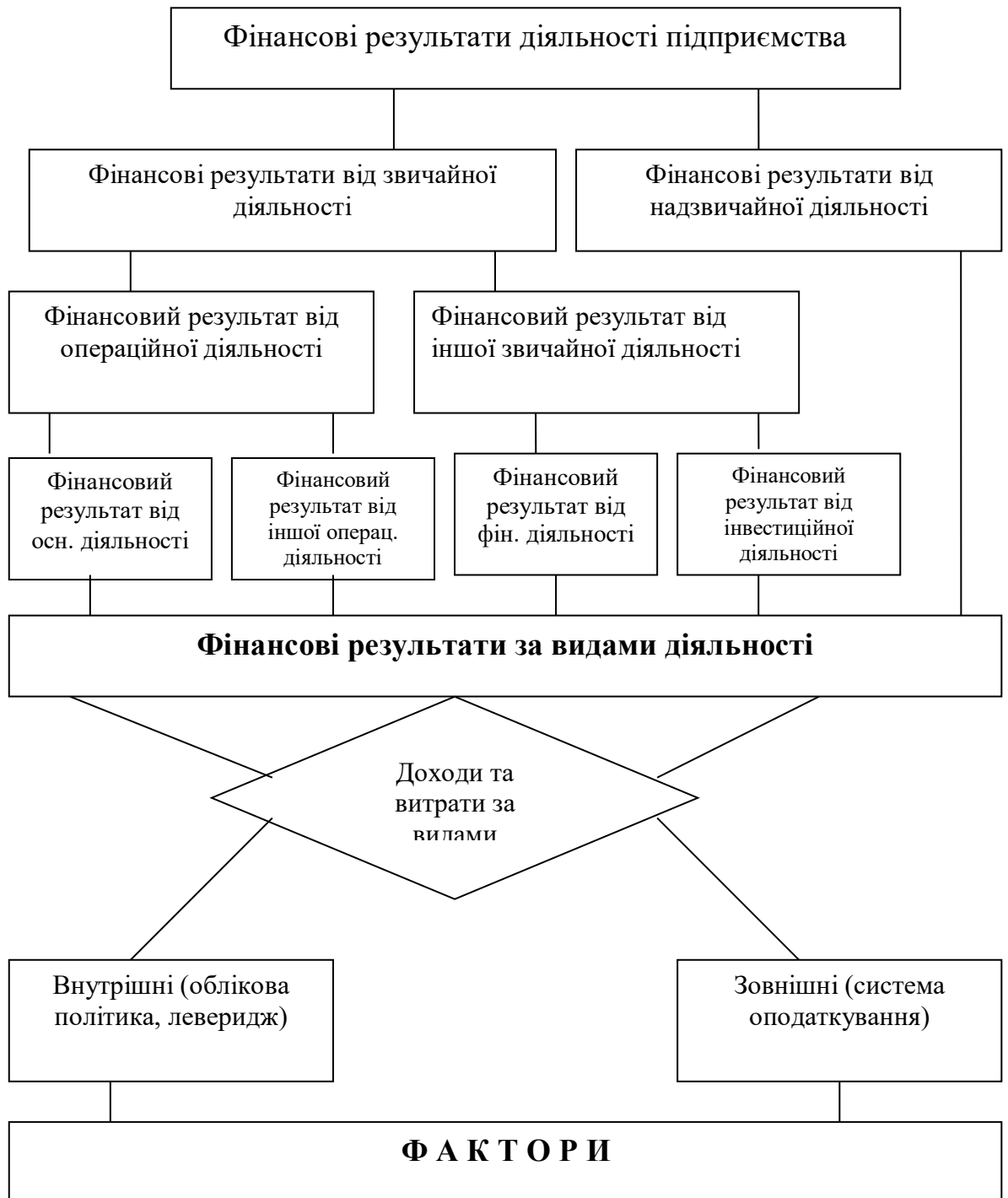

Рисунок 1.8. – Факторна модель фінансових результатів

Джерело: складено автором на основі [44, с.62]

Наведена схема підтверджує багатогранність такого показника як

фінансові результати. Кожен фактор по-своєму впливає на результативний показник, окремі фактори розкладаються на ряд факторів нижчих рівнів. Зокрема, це стосується показників фінансових результатів від основної, іншої операційної діяльності тощо. В цілому, сформований фінансовий результат у вигляді прибутку підприємства використовується для подальшого формування фінансових ресурсів держави, фінансування бюджетних витрат і як джерело формування власних фінансових ресурсів підприємства.

Підприємство самостійно визначає напрямок використання частини прибутку, яка залишилася в його розпорядженні. При цьому порядок розподілу і використання прибутку на підприємстві фіксується в його статуті, визначається положенням, яке розробляють відповідні економічні служби підприємства і затверджує його керівництво (рис. 1.9).

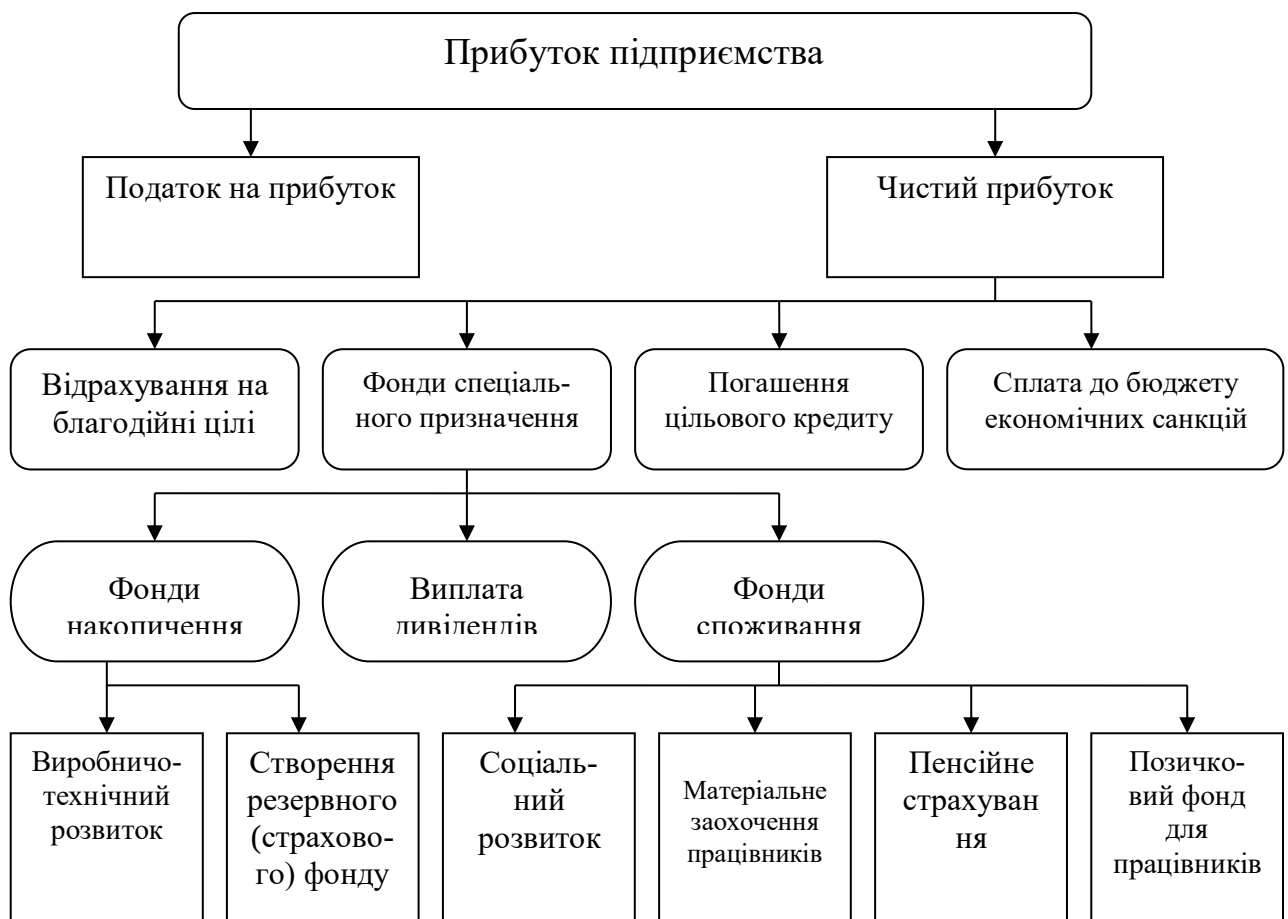

Рисунок 1.9. – Схема розподілу прибутку підприємства

Джерело: складено автором на основі [41, с.127]

Згідно зі статутом, підприємства можуть використовувати прибуток, який залишився в їх розпорядженні, на поповнення статутного капіталу, утворення та поповнення резервного капіталу, а також спрямовувати його на виплату дивідендів та інші цілі.

В акціонерних товариствах розподіл чистого прибутку може мати певні особливості. Зокрема, частина прибутку може спрямовуватись до фонду дивідендів для розподілу між засновниками, акціонерами.

1.3. Сутність та методика обчислення показників фінансової результативності (рентабельності) діяльності підприємства

Кінцеві результати діяльності характеризуються не лише абсолютними показниками прибутку або збитку. Суб'єкти господарювання, які зацікавлені у віддачі від використаних ресурсів і вкладеного капіталу, аналізують співвідношення отриманого ефекту з понесеними витратами (використаними ресурсами). Для цього обчислюються відносні показники ефективності: рентабельність (яка іноді ототожнюється з прибутковістю і доходністю) та окупність (покриття). Рентабельність – це відносний показник прибутку, який відображає відношення отриманого ефекту (доходу, прибутку) з наявними або використаними ресурсами [34, с.142].

Рентабельним є такий стан діяльності, коли протягом певного періоду грошові надходження компенсують понесені витрати, створюється і накопичується прибуток. Протилежним станом є збитковість, коли грошові надходження не компенсують понесені витрати.

Показники ефективності характеризують здатність понесених витрат (використаних ресурсів) окупитися, що є основою подальшої діяльності підприємства. Показники рентабельності більш повно, ніж прибуток, відображають результати діяльності підприємства; вони використовуються як інструменти інвестиційної, цінової політики тощо.

Аналіз ефективності діяльності підприємства проводиться за групами відносних показників, наведеними на рис 1.10.

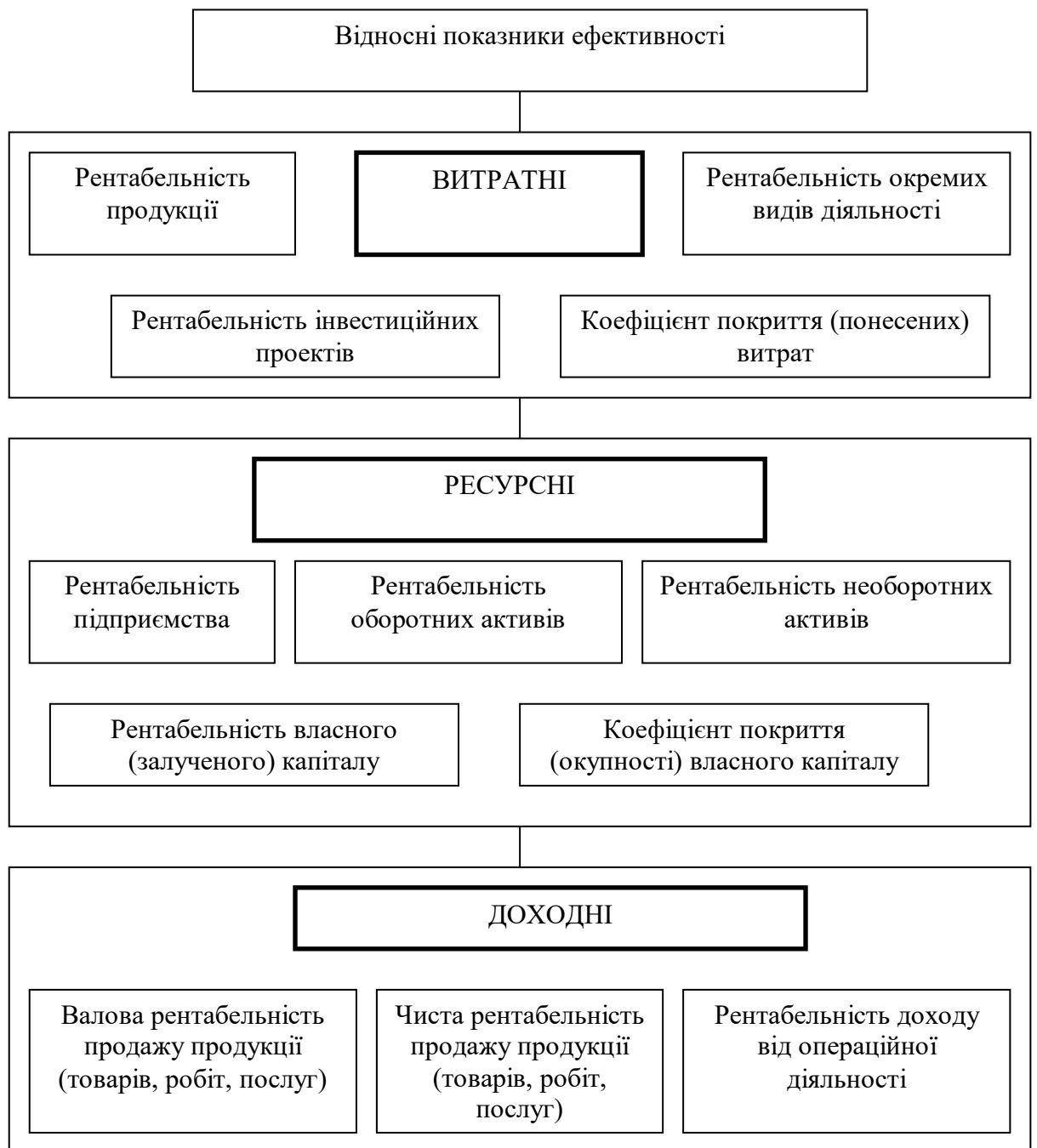

Рисунок 1.10. – Класифікація відносних показників ефективності діяльності

Джерело: складено автором на основі [21, с.146]

Витратні показники рентабельності характеризують доходність понесених витрат (виробничих, комерційних, інвестиційних тощо) у процесі діяльності. Для їх розрахунку використовуються показники чистого прибутку, загального прибутку, а також прибутку від реалізації продукції, які співвідносяться із загальною сумою витрат на виробництво та реалізацію,

собівартістю виробленої (реалізованої) продукції, собівартістю одиниці продукції тощо.

Загальна формула витратних показників рентабельності має наступний вигляд [2, с.225]:

$$P_B = \frac{ЧП}{В} \times 100\%, \quad (1.3)$$

де P_B – рентабельність витрат, ЧП - прибуток, В - витрати.

Показники рентабельності, розраховані за даним підходом, характеризують ефективність використання засобів, спожитих у процесі виробництва або здійснення інших видів діяльності, а саме скільки підприємство отримує прибутку (ефекту) з кожної гривні, витраченої на здійснення певного виду діяльності.

Використовуючи витратний підхід, розраховується і рентабельність інвестиційних проектів як відношення очікуваного прибутку та суми інвестицій у даний проект.

Важливими показниками, які співвідносять витрати з доходами, є коефіцієнти окупності та покриття витрат. Коефіцієнт окупності характеризує величину витрат, понесену підприємством для отримання однієї гривні доходу від продажу продукції (робіт, послуг).

Даний коефіцієнт обчислюється як відношення витрат до суми чистого доходу [2, с.227]:

$$K_{\text{окуп}} = \frac{В}{ЧД}, \quad (1.4)$$

де $K_{\text{окуп}}$ - коефіцієнт окупності, ЧД - чистий дохід.

Коефіцієнт покриття є оберненим показником до коефіцієнта окупності та характеризує величину, на яку дохід покриває понесені витрати. Розраховується як відношення чистого доходу до витрат:

$$K_{\text{покp}} = \frac{В}{ЧД}, \quad (1.5)$$

де $K_{\text{покp}}$ - коефіцієнт покриття.

Ресурсні показники рентабельності розраховуються, якщо необхідно визначити доходність ресурсів або капіталу підприємства (власного,

залученого, основного, оборотного тощо). Вони визначаються як відношення прибутку (валового, загального або чистого) до вартості активів (капіталу) або їх складових[61, с.181]:

$$P_A = \frac{ЧП}{A}, \quad (1.6)$$

де A - сума активів підприємства.

Результати розрахунку показують ефективність діяльності підприємства, активів (капіталу) і їх складових.

Коефіцієнти окупності (покриття) активів (капіталу) подібні до витратних показників, але замість сум витрат у знаменнику наводяться суми активів (капіталу).

Доходні показники рентабельності розраховуються як відношення прибутку від реалізації продукції (робіт, послуг) (чистого прибутку) до чистого доходу підприємства [27, с.127]:

$$P_p = \frac{ПрП}{ЧД}, \quad (1.7)$$

де P_p - рентабельність реалізації.

Цей показник характеризує ефективність комерційної діяльності та відображає, яку суму прибутку отримує підприємство з кожної гривні продажу. Рентабельність реалізації розраховується у цілому по підприємству та за окремими видами продукції.

Показники рентабельності доцільно розраховувати як в цілому по підприємству, так і за його структурними підрозділами, окремими напрямками діяльності та видами продукції. У процесі аналізу рентабельності оцінюється рівень виконання прийнятих параметрів (плану, прогнозу тощо), вивчається динаміка показників, фактори зміни їх рівня, здійснюється порівняльний багатоваріантний аналіз, визначаються резерви зростання рентабельності.

Висновки до розділу 1

Узагальнюючи результати проведеного дослідження у першому розділі слід відзначити наступне:

1. Фінансовий результат є інтегральним показником результативності господарської діяльності, що відображає співвідношення доходів і витрат та виражається у формі прибутку або збитку. Він характеризує ефективність використання ресурсів, якість управлінських рішень і рівень економічного розвитку підприємства. Прибуток є позитивним проявом фінансового результату, який формує основу для зростання капіталу, фінансової стійкості та інноваційного розвитку. Збитки, навпаки, свідчать про недоліки в управлінні й використанні потенціалу підприємства. Фінансовий результат виступає базовою категорією планування, прогнозування та управління, забезпечуючи стратегічну орієнтацію на зростання і розвиток.

2. Фінансові результати формуються послідовним зіставленням доходів і витрат за всіма видами діяльності підприємства. Чистий прибуток є ключовим узагальнюючим показником, на основі якого визначаються ефективність виробничої, комерційної та інвестиційної діяльності. На його величину впливають внутрішні та зовнішні чинники, серед яких обсяг реалізації, собівартість, податкове навантаження, інвестиційна політика. Розподіл прибутку здійснюється відповідно до статутних положень та включає фінансування розвитку підприємства, формування резервних фондів, соціальні програми, виплату дивідендів.

3. Оцінка фінансової результативності підприємства неможлива без застосування відносних показників – рентабельності та окупності. Вони дозволяють визначити рівень ефективності використання ресурсів і капіталу, а також здатність підприємства отримувати прибуток із кожної гривні витрат чи доходів. Витратні показники рентабельності характеризують дохідність понесених витрат, ресурсні – ефективність використання активів і капіталу, а доходні – результативність реалізації продукції та комерційної діяльності. Їх системний аналіз забезпечує можливість виявлення динаміки, факторів впливу та резервів зростання прибутковості. Отже, методика обчислення показників рентабельності виступає дієвим інструментом управління фінансовою результативністю підприємства та обґрунтування інвестиційних рішень.

РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ГАЛИЦЬКА ЗЕРНОВА КОМПАНІЯ»)

2.1. Оцінка формування фінансових результатів діяльності підприємства

Дослідження практичних аспектів формування та розподілу фінансових результатів діяльності підприємства здійснимо на прикладі аграрного підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія». Предметом діяльності товариства ТОВ «Галицька зернова компанія» є приймання, сушіння, очищення та відвантаження зернових культур, посередницькі послуги та роздрібна торгівля.

Підприємство «Галицька зернова компанія» являє собою товариство з обмеженою відповідальністю і діє згідно з законодавством України, Статутом та Засновницьким договором. Основними споживачами продукції товариства є сільськогосподарські підприємства Хмельницької, Вінницької, Тернопільської та Львівської областей.

Особливістю стану розвитку галузі виробництва є її сезонний характер, обсяг послуг по заготівлі зернових культур залежить від їх врожайності. Основними конкурентами товариства є: ПАТ «Сокальський елеватор», ТОВ «Агровіта ЛТД», ТОВ «Хмельницькелеватормлин постач», ТОВ «Кернел Трейд» [36].

Підприємство ТОВ «Галицька зернова компанія» здійснює постачання для елеваторів, хлібоприймальних підприємств, КХП. Поряд із цим, підприємство має великі складські приміщення для збереження зернових культур, що дає можливість закупляти зернові. Підприємство реалізовує зерно, а також на давальницьких умовах переробляє зерно на крупи. Реалізація товару проводиться, як кінцевим споживачам так і оптовим підприємствам.

Організаційну структуру підприємства представлено на рисунку 2.1.

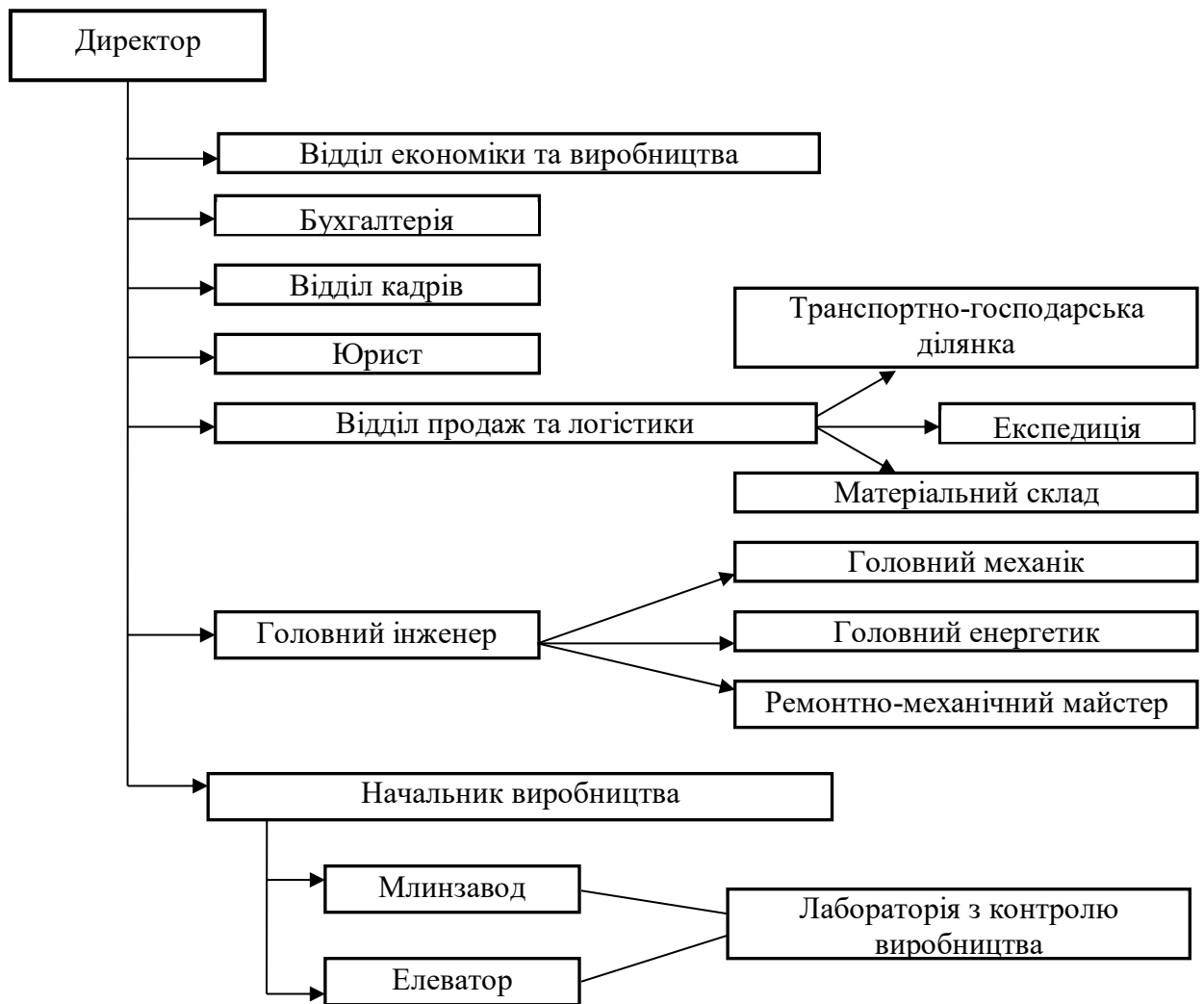

Рисунок 2.1. – Організаційна структура ТОВ «Галицька зернова компанія»

Джерело: складено автором на основі [35]

Вищим органом управління ТОВ «Галицька зернова компанія» є збори учасників товариства. В його компетенції знаходяться питання визначення головних напрямів підприємницької діяльності, розгляд і затвердження кошторисів, звітів і балансів, обрання і відгук виконавчого органу і ревізійної комісії, визначення умов оплати праці посадовців, розподіл прибутку і визначення порядку покриття збитків та ін. На підприємстві існують 3 служби, що займаються економічними питаннями: бухгалтерія, відділ економіки та виробництва та відділ продаж та логістики.

Бухгалтерія займається бухгалтерським обліком господарсько-фінансової діяльності та контролем за економічним використанням матеріальних,

трудових та фінансових ресурсів. Крім того, приймає участь у проведенні економічного аналізу за даними бухгалтерського обліку і звітності з метою виявлення внутрішньогосподарських резервів, усунення невиробничих втрат.

Відділ економіки та виробництва розробляє поточні та перспективні плани підприємства та слідкує за виконанням плану по всіх показниках в цілому по підприємству та по окремим дільницям (продуктивності праці, собівартості тощо), і проводить оперативне планування.

Відділ продаж та логістики здійснює постачання сировини та збуту продукції згідно до планових завдань. Забезпечує контроль за виконанням підрозділами підприємства замовлень, різних договірних зобов'язань у встановлені терміни тощо. Для більш детального ознайомлення з діяльністю підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» за період 2022 - 2024 рр., проведемо аналіз показників ефективності господарської діяльності, використовуючи таблицю 2.1.

Таблиця 2.1

Основні фінансово – економічні результати господарської діяльності
ТОВ «Галицька зернова компанія» за період 2022 - 2024 рр.

№	Показники	Роки			Відхилення (+; -)		
		2022	2023	2024	2023/ 2022	2024/ 2023	2024/ 2022
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції, тис.грн.	5842	18795	20993	12953	2198	15151
2.	Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	3207	14475	15894	11268	1419	12687
3.	Валовий прибуток, тис.грн.	2635	4320	5099	1685	779	2464
4.	Рентабельність реалізованої продукції, % (р.3/р.1*100%)	45,10	22,98	24,29	-22,12	1,30	-20,82
5.	Податок на прибуток, тис.грн.	0	0	0	0	0	0
6.	Чистий прибуток, тис.грн.	-11514	-3770	-3663	7744	107	7851
7.	Вартість активів, тис.грн.	17090	21891	16754	4801	-5137	-336
8.	Рентабельність господарської діяльності, % (р.6/р.7*100%)	-67,37	-17,22	-21,86	50,15	-4,64	45,51

продовження таблиці 2.1

1	2	3	4	5	6	7	8
9.	Власний капітал, тис.грн.	-11558	-15284	-18947	-3726	-3663	-7389
10.	Прибутковість власного капіталу, % (р.6/р.9)	-99,62	-24,67	-19,33	74,95	5,33	80,29
11.	Дебіторська заборгованість, тис.грн.	2748	3309	520	561	-2789	-2228
12.	Кредиторська заборгованість, тис.грн.	426	2537	66	2111	-2471	-360
13.	Середньо облікова чисельність працівників, чол.	31	31	32	0	1	1
14.	Продуктивність праці, тис.грн. / чол.	188,45	606,29	656,03	417,84	49,74	467,58
15.	Фонд оплати праці, тис.грн.	1309	1865	2405	556	540	1096
16.	Середня заробітна плата, грн.	20472	25286	28358	4814	3071	7886
17.	Залишкова вартість основних засобів, тис. грн.	11237	11004	11048	-233	44	-189
18.	Знос, тис. грн.	1010	2268	4054	1258	1786	3044
19.	Фондомісткість	1,603	0,487	0,445	-1,116	-0,042	-1,158
20.	Фондовіддача	0,624	2,053	2,248	1,429	0,194	1,624
21.	Операційні витрати, грн.	29518	18731	19335	-10787	604	-10183

Джерело: складено автором на фінансовій звітності підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» представленої у додатках А-Г

Аналізуючи дані представлені в таблиці 2.1. слід відзначити зростання показника дохід виручка від реалізації продукції підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» за період 2022 - 2024 рр. із 7011 тис.грн. до рівня 24831 тис.грн., відповідне зростання показника становить 17820 тис.грн. за весь аналізований період.

Поряд із зростанням вищезазначеного показника збільшується сума чистого доходу (виручка) від реалізації продукції, зокрема показник збільшується на 15151 тис.грн. із показника 5842 тис.грн. до рівня 20993

тис.грн. Зростання обсягу виробництва та реалізації продукції обумовило збільшення суми витрат собівартості реалізованої продукції на 12687 тис.грн.

Проте збільшення загальної суми реалізації продукції негативно вплинуло на узагальнюючи результат фінансово-господарської діяльності – чистий прибуток. За аналізований період підприємство отримувало збитки у 2022 році – 11514 тис.грн., у 2023 році – 3770 тис.грн., у 2024 році – 3663 тис.грн. Розрахувавши показники рентабельності реалізованої продукції слід відзначити досить високі показники, проте при цьому за аналізований період даний показник знижується на 20,82%, так відповідно показник 2022 року становив – 45,1%, а у 2024 році склав 24,29%. Негативним явищем в діяльності аналізованого підприємства є зменшення загальної вартості активів, що пов'язано із збитковістю діяльності і неможливістю оновлення виробничого потенціалу та забезпечення необхідної кількості оборотних засобів. Зокрема показник вартості активів знижується із 17090 тис.грн. до рівня 16754 тис.грн., відповідне зниження показника становить 336 тис.грн. (рис.2.2).

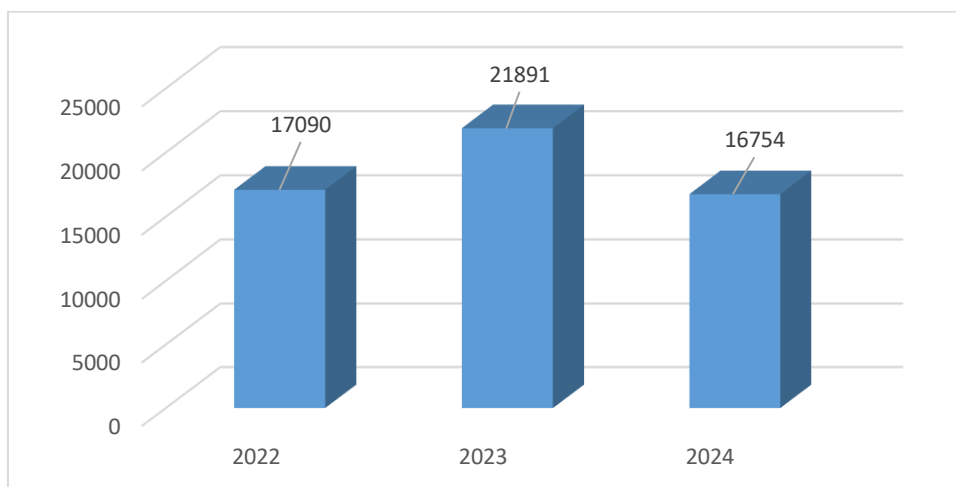

Рисунок 2.2. – Динаміка зміни загальної вартості активів підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» за період 2022 - 2024 рр.

Джерело: складено автором на фінансовій звітності підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» представленої у додатках А-Г

Збитковість підприємства та зниження загальної вартості активів підприємства обумовили низьку рентабельність господарської діяльності,

зокрема показник у 2022 році становив -67,37%, у 2023 році складав -17,22%, у 2024 році становив -21,86%.

Також негативним фактором, що свідчить про низьку платоспроможність підприємства є значний нерозподілений збиток у структурі власного капіталу, за рахунок якого показник власного капіталу у 2022 році становив -11558 тис.грн., у 2023 році - -15284 тис.грн., у 2024 році складав - -18947 тис.грн. (рис.2.3).

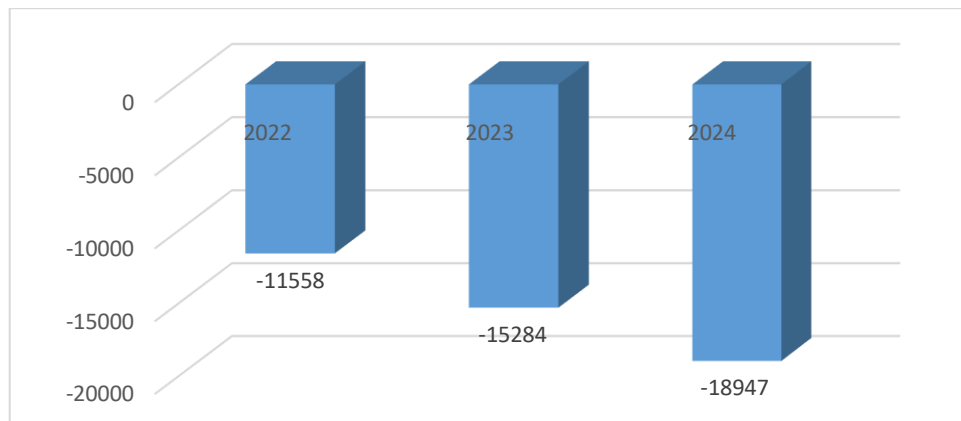

Рисунок 2.3. – Динаміка зміни загального обсягу власного капіталу підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» за період 2022 - 2024 рр.

Джерело: складено автором на фінансовій звітності підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» представленої у додатках А-Г

У звітному періоді підприємство дещо підвищило власну платіжну дисципліну, оскільки сума дебіторської та кредиторської заборгованостей знижуються. Так, обсяг дебіторської заборгованості знижується із 2748 тис.грн. до рівня 520 тис.грн., відповідне зниження за весь аналізований період становить 2228 тис.грн.

Кредиторська заборгованість у 2022 році складала 426 тис.грн. та знижується до рівня 66 тис.грн., при цьому показник зниження за весь аналізований період становить - -360 тис.грн. Зниження дебіторської та кредиторської заборгованості свідчить про політику підприємства зменшення боргів перед підприємством та безпосередньо підприємства перед кредиторами.

Важливим чинником, який свідчить про підвищення ефективності використання трудових ресурсів підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» є зростання показника продуктивності праці на 133,46 тис.грн. / чол., оскільки показник у 2022 році складав 188,45 тис.грн. / чол., у звітному ж 2024 році показник підвищується до рівня 655,03 тис.грн. / чол.(рис 2.4.)

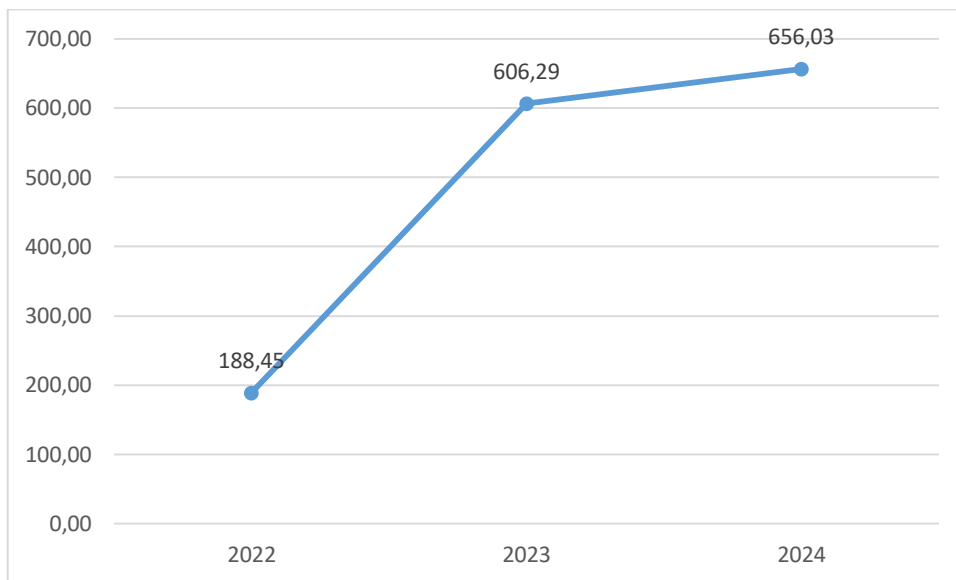

Рисунок 2.4. – Динаміка зміни продуктивності праці підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» за період 2022 - 2024 рр.

Джерело: складено автором на фінансовій звітності підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» представленої у додатках А-Г

За рахунок підвищення продуктивності праці підвищується фонд оплати праці із 1309 тис.грн. до рівня 2405 тис.грн, відповідне зростання за період 2022-2023 рр. становить 556 тис.грн., а за період 2023-2024 рр. складає 540 тис.грн.

Підвищується річна середня заробітна плата, зокрема у базовому періоді показник становив 20472 тис.грн., у звітному періоді відбувається зростання показника на 7886,78 тис.грн. до рівня 28358,78 тис.грн.

Досліджуючи виробничий потенціал підприємства, слід відмітити зниження загальної вартості основних засобів на 189 тис.грн., відповідно показник у базовому 2022 році становив 11237 тис.грн., а у звітному знижується до рівня 11048 тис.грн. (рис 2.5), при цьому значно збільшується

зношеність основних засобів, що свідчить про фізичну та моральну їх застарілість. Відповідний показник зносу основних засобів становив 1010 тис.грн. і зростає у звітному періоді до рівня 4054 тис.грн., відповідне зростання становить 3044 тис.грн.

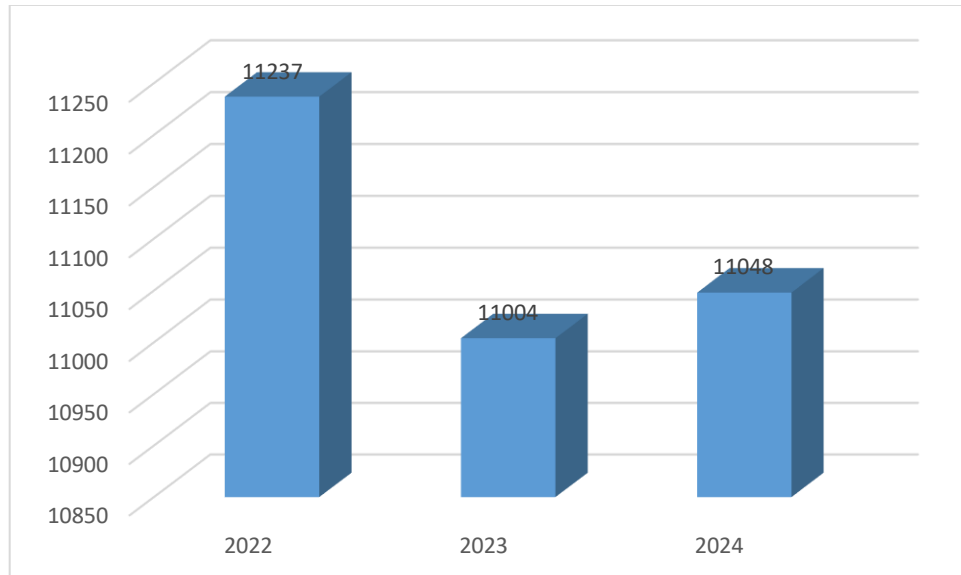

Рисунок 2.5. Динаміка зміни загальної вартості основних засобів підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» за період 2022 - 2024 рр.

Джерело: складено автором на фінансовій звітності підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» представленої у додатках А-Г

Про ефективність використання основних засобів свідчить підвищення показника фондовіддачі, зокрема у звітному періоді показник фондовіддачі становив 0,624 грн./грн. і збільшується за аналізований період на 1,624 грн./грн. до показника 2,248 грн./грн.

Узагальнюючи дані дослідження, слід відзначити певні негативні тенденції фінансового стану підприємства. Зокрема за аналізований період відбувається зниження показників майнового стану, від'ємний власний капітал та значна збитковість підприємства, що значно ускладнює фінансово-господарську діяльність і може стати причиною банкрутства підприємства у перспективному періоді. До позитивних тенденцій слід віднести, зростання показника виручки від реалізації продукції, продуктивності праці та забезпечення належної мотивації праці за рахунок збільшення її оплати.

Наступним етапом стане дослідження особливостей формування фінансових результатів діяльності підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» за період 2022 - 2024 рр. (таблиця 2.2).

Таблиця 2.2

Формування фінансових результатів діяльності підприємства ТОВ
«Галицька зернова компанія» за період 2022 - 2024 рр.

№	Показники	Роки			Відхилення (+; -)		
		2022	2023	2024	2023/ 2022	2024/ 2023	2024/ 2022
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Чистий дохід від реалізації продукції	5842	18795	20993	12953	2198	15151
2.	Собівартість реалізації продукції	3207	14475	15894	11268	1419	12687
3.	Валовий прибуток	2635	4320	5099	1685	779	2464
4.	Інші операційні доходи	17416	890	3763	-16526	2873	-13653
5.	Адміністративні витрати	1055	2098	2485	1043	387	1430
6.	Витрати на збут	0	154	239	154	85	239
7.	Інші операційні витрати	28463	2005	4383	-26458	2378	-24080
8.	Фінансові результати від операційної діяльності	-9737	953	1755	10690	802	11492
9.	Інші фінансові доходи	0	1	8	1	7	8
10.	Інші доходи	0	39	543	39	504	543
11.	Фінансові витрати	-1777	-4721	-5538	-2944	-817	-3761
12.	Інші витрати	0	-42	-431	-42	-389	-431
13.	Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування	-11514	-3770	-3663	7744	107	7851
14.	Податок на прибуток від звичайної діяльності	0	0	0	0	0	0
15.	Чистий прибуток	-11514	-3770	-3663	7744	107	7851

Джерело: складено автором на фінансовій звітності підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» представленої у додатках А-Г

Досліджуючи особливості формування фінансових результатів діяльності підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» за період 2022 - 2024 рр. необхідно відзначити зростання показника виручки від реалізації продукції, чистого доходу від реалізації продукції і собівартості продукції, що нами відзначено.

Дані зміни показників вплинули на величину показника валового прибутку діяльності підприємства зокрема аналізований показник збільшується із 2635 тис.грн. до рівня 5099 тис.грн. (рис.2.6.), відповідне зростання показника за період 2022-2023 рр. становить 1685 тис.грн., а за період 2023-2024 рр. складає 779 тис.грн.

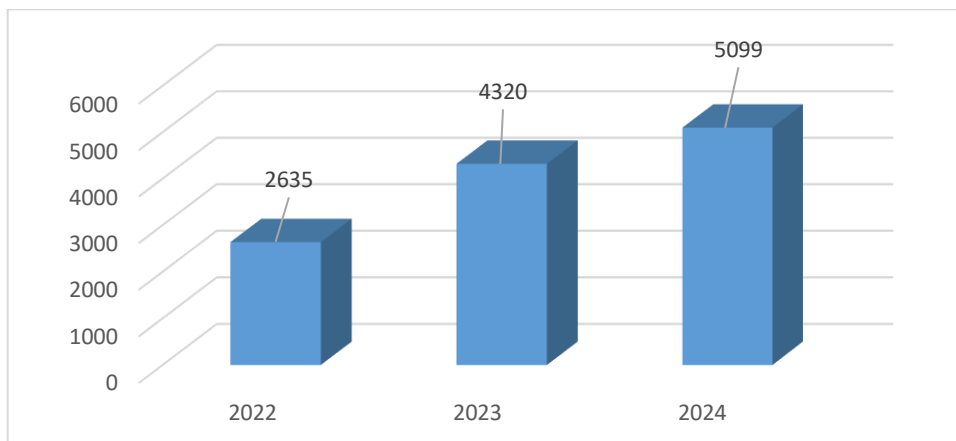

Рисунок 2.6. – Динаміка зміни валового прибутку підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» за період 2022 - 2024 рр.

Джерело: складено автором на фінансовій звітності підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» представленої у додатках А-Г

В подальшому на формування фінансових результатів мали вплив інші операційні доходи діяльності, які знижувалися на 13653 тис.грн., відповідно у базовому 2022 році показник становив 17416 тис.грн. у звітному знижується до рівня 3763 тис.грн.

Проте негативним чинником є зростання адміністративних витрат та витрат пов'язаних із збутовою діяльністю. Зокрема, зростання обсягу адміністративних витрат складає 1430 тис.грн., а витрат на збут на 239 тис.грн.

Зростання зазначених витрат свідчить про підвищення значення управлінської та маркетингової діяльності. Активізація даних видів діяльності пов'язана із необхідністю зміни кризової ситуації на підприємстві.

За аналізований період знижуються інші операційні витрати на 24080 тис.грн., відповідно 28463 тис.грн. обсяг витрат складав у 2022 році, а у звітному показник становив 4383 тис.грн.

Сформований показник фінансові результати від операційної діяльності у базовому періоді був від'ємний і становив -9737 тис.грн., а у 2024 році відбувається приріст показника на 10690 тис.грн. до рівня 953 тис.грн., а у звітному році збільшується на 802 тис.грн. до рівня 1755 тис.грн., в цілому слід відмітити зростання показника на 11492 тис.грн. (рис.2.7.)

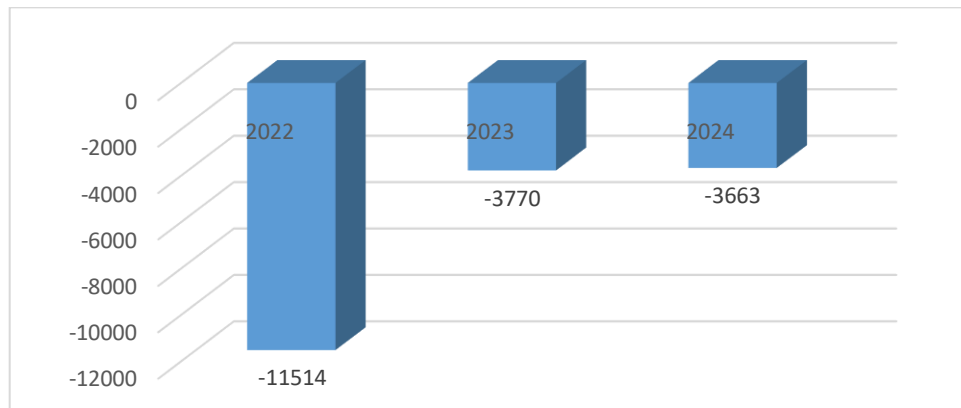

Рисунок 2.7. – Динаміка зміни фінансового результату від операційної діяльності ТОВ «Галицька зернова компанія» за період 2022 - 2024 рр.

Джерело: складено автором на фінансовій звітності підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» представленої у додатках А-Г

Вплив на наступний показник фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування мали інші фінансові доходи, інші доходи, фінансові витрати.

Слід відзначити, досить значний приріст фінансових витрат діяльності підприємства (витрати на виплату відсотків (за користування отриманими кредитами, за випущеними облігаціями, за фінансовою орендою тощо) та інші витрати ліцензіата, пов'язані із залученням позикового капіталу на здійснення ліцензованої діяльності) відповідний показник фінансових витрат зростає із 1777 тис.грн. до рівня 5538 тис.грн., відповідне зростання за період 2022-2023 рр. складає 2944 тис.грн., а за період 2023-2024 рр. – 817 тис.грн.

Значний приріст фінансових витрат відбувається на фоні незначного зростання інших фінансових доходів і інших доходів.

Відповідний показник зростання інших фінансових доходів становить 8 тис.грн., а інших доходів на 543 тис.грн. Також відбувається приріст інших

витрат, зокрема показник збільшується із 42 тис.грн. до рівня 431 тис.грн. за період 2023-2024 рр.

За рахунок впливу зміни доходів і витрат узагальнюючий показник фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування сформований у вигляді збитку. Зазначений показник збитковості знижується із 11514 тис.грн. до показника 3663 тис.грн., відповідне зниження значення показника становить за період 2022-2023 рр. – 7744 тис.грн., а у звітному році – 107 тис.грн., за весь аналізований період відбувається зниження збитку на 7851 тис.грн. Оскільки підприємство було збитковим податок на прибуток від звичайної діяльності воно не сплачувало. Сформований чистий збиток аналогічно попередньому показнику знижувався із 11514 тис.грн. до рівня 3663 тис.грн. (рис 2.8).

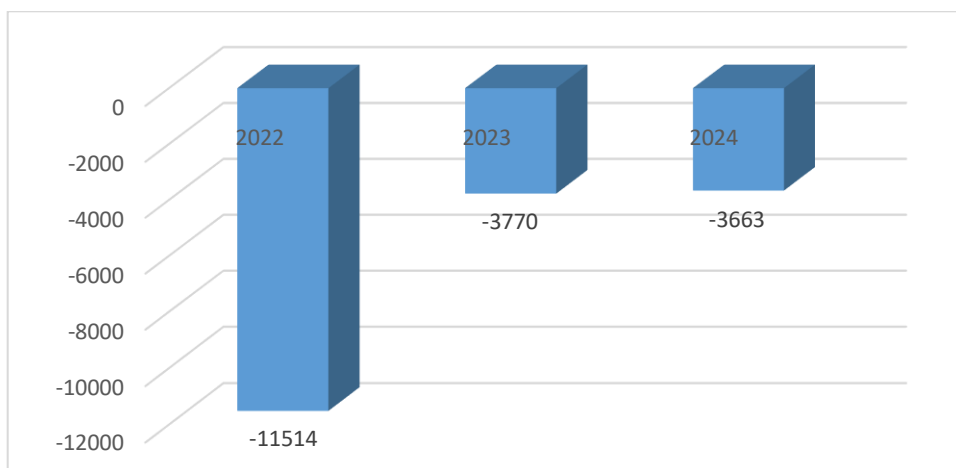

Рисунок 2.8. – Динаміка зміни чистого збитку ТОВ «Галицька зернова компанія» за період 2022 - 2024 рр.

Джерело: складено автором на фінансовій звітності підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» представленої у додатках А-Г

Узагальнюючи результати дослідження, слід відмітити негативну тенденцію збитковості підприємства протягом усього періоду діяльності, при цьому значна збитковість обумовлена зростанням рівня фінансових витрат діяльності підприємства, які перевищують величину інших фінансових доходів та інших доходів.

2.2. Особливості розподілу та використання фінансових результатів підприємства

Здійснивши дослідження особливостей формування фінансових результатів діяльності підприємства, слід відзначити значну збитковість підприємства, що не дає можливості здійснювати повноцінний розподіл прибутку фінансово-господарської діяльності підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія», поряд із цим, ще одна позиція (нерозподілений прибуток), що обумовлює можливість подальшого розподілу також має від'ємне значення, тому підприємство за аналізований період повноцінного розподілу чистого прибутку не здійснювало.

Тому дослідимо етапність та процедуру розподілу прибутку, яку зазвичай здійснюється на підприємстві ТОВ «Галицька зернова компанія».

Слід відмітити типовість схеми розподілу прибутку підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія», яка характерна для більшості підприємств, зокрема можна виділити два етапи.

Перший етап – це розподіл загального прибутку. На цьому етапі учасниками розподілу є держава й підприємство. У результаті розподілу кожний з учасників одержує свою частку прибутку[41, с.243].

Пропорція розподілу прибутку між державою і підприємствами має важливе значення для забезпечення державних потреб і потреб підприємств. Це одне з принципових питань реалізації фінансової політики держави, від правильного вирішення якого залежить розвиток економіки в цілому.

Пропорції розподілу прибутку між державою (бюджетом) і підприємством ТОВ «Галицька зернова компанія» складаються під впливом кількох чинників.

Істотне значення при цьому має податкова політика держави щодо суб'єктів господарювання. Ця політика реалізується в сумі податків, що сплачуються за рахунок прибутку, у визначенні об'єктів оподаткування, ставках оподаткування, у порядку надання податкових пільг.

Другий етап –це розподіл і використання прибутку, що залишається в розпорядженні підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» після здійснення платежів до бюджету. На цьому етапі можуть створюватися за рахунок прибутку цільові фонди для фінансування відповідних витрат.

На рис. 2.9. зображено структурно-логічну схему розподілу прибутку підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія».

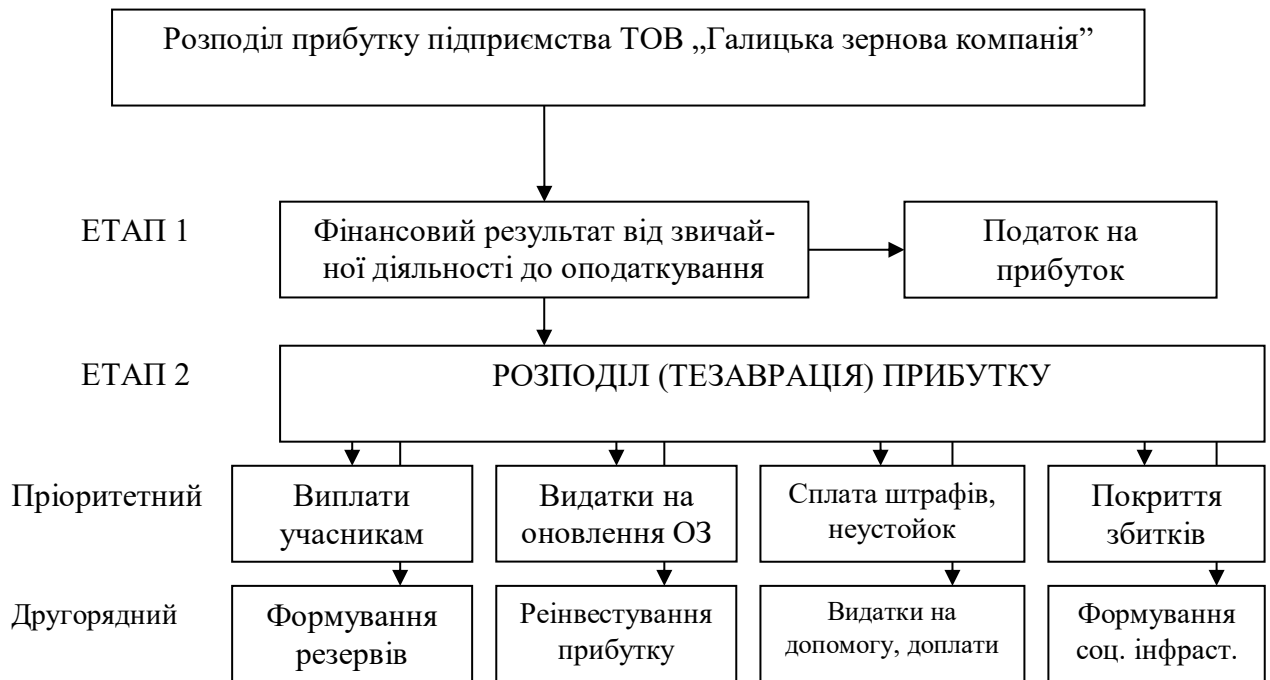

Рисунок 2.9. – Схема розподілу прибутку підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» (у попередніх періодах)

Джерело: складено автором на основі [27, с.194]

За рахунок чистого прибутку підприємство ТОВ «Галицька зернова компанія» формує ряд цільових фондів, кошти яких спрямовуються на фінансування певних витрат, задоволення відповідних потреб. Використання чистого прибутку на виплату виплат учасникам здійснюється в кінці періоду.

Створення раціональних співвідношень при розподілі прибутку за основними напрямками забезпечується головною пропорцією поділу на споживання і нагромадження, що зумовлює підвищення матеріальної зацікавленості, відповідальності і зростання економічної ефективності всіх сфер діяльності[2, с.106].

На другому етапі пріоритетний розподіл відбувається у наступні послідовності: виплати учасникам; видатки на оновлення ОЗ; сплата штрафів, неустойок; покриття збитків.

На другому етапі другорядний розподіл підприємство здійснює формування резервів, видатки на навчання кадрів, видатки на соціальну сферу, реінвестування отриманого прибутку тощо.

Зведена оцінка формування розподілу прибутку ТОВ «Галицька зернова компанія» представлена у таблиці 2.3.

Таблиця 2.3

Аналіз розподілу та використання чистого прибутку
підприємство ТОВ «Галицька зернова компанія» за період 2022 - 2024 рр.

тис.грн.

№	Показник	Роки			Відхилення	
		2022	2023	2024	+/-	%
1.	Прибуток від реалізації продукції	7011	22595	24831	17820	254,17
2.	Прибуток від інших видів діяльності	-18525	-26365	-28494	-9969	-53,81
3.	Прибуток до оподаткування (ряд. 1+ ряд. 2)	-11514	-3770	-3663	7851	68,19
4.	Податок на прибуток (25 %)	0	0	0	0	0,00
5.	Чистий прибуток	-11514	-3770	-3663	7851	68,19
6.	Відрахування з чистого прибутку:	0	0	0	0	0,00
	- на виплати учасникам:	0	0	0	0	0,00
	- покриття збитків минулих років:	0	0	0	0	0,00
	- видатки на оновлення ОЗ:	0	0	0	0	0,00
	- сплата штрафів, неустойок:	0	0	0	0	0,00
	- видатки на допомогу, доплати:	0	0	0	0	0,00
	- до поповнення резервного капіталу:	0	0	0	0	0,00

Джерело: складено автором на фінансовій звітності підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» представлена у додатках А-Г

Таким чином, дані таблиці 2.3. вказують на значну збитковість підприємства, сформовану в процесі операційної та фінансової діяльності. Через дану збитковість підприємство ТОВ «Галицька зернова компанія» за період 2022 – 2024 рр. не може сформувати фонду розподілу, тому по основних статтях фінансування його не спостерігалось, що є негативним чинником, адже знижує можливості розвитку підприємства та повноцінного оновлення. В подальшому підприємству слід розраховуватися із боргами та забезпечувати необхідний рівень прибутку для подальшого здійснення розподілу.

2.3. Аналіз показників рентабельності діяльності підприємства

Для повноцінного дослідження ефективності формування та розподілу прибутку підприємства здійснимо дослідження основних показників ефективності діяльності аналізованого підприємства.

За основу аналізу візьмемо показники представлені в параграфі 1.3. та в додатках, проаналізуємо окремо витратні, ресурсні та доходні показники.

Перш за все використовуючи дані звітності та відповідну методику, здійснимо аналіз витратних показників ефективності (рентабельності) діяльності підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» за період 2022 - 2024 рр. (таблиця 2.4).

Таблиця 2.4

Динаміка витратних показників рентабельності діяльності підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» за період 2022 - 2024 рр.

№	Показник	Роки			Відхилення	
		2022	2023	2024	+/-	%
1	2	3	4	5	6	7
1.	Рентабельність продукції (товарів, робіт, послуг), %	82,16	29,84	32,08	-50,08	-60,95
2.	Рентабельність операційної діяльності, %	-29,75	5,09	7,63	37,38	125,64

продовження таблиці 2.4

1	2	3	4	5	6	7
3.	Рентабельність звичайної діяльності, %	-463,34	-31,51	-28,96	434,38	93,75
4.	Рентабельність господарської діяльності, %	-463,34	-31,51	-28,96	434,38	93,75
5.	Коефіцієнт покриття виробничих витрат	1,822	1,298	1,321	-0,501	-27,49
6.	Коефіцієнт окупності виробничих витрат	0,549	0,77	0,757	0,208	37,9

Джерело: складено автором на фінансовій звітності підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» представленої у додатках А-Г

Досліджуючи дані таблиці 2.4. необхідно відмітити зниження показника рентабельності продукції (товарів, робіт, послуг) підприємства із 82,16% до рівня 32,08%, що свідчить про зниження показника валового прибутку з 1 грн. понесених витрат, відповідне зниження показника становило 50,08%, при цьому тем зниження складав 60,95%. (рис.2.10).

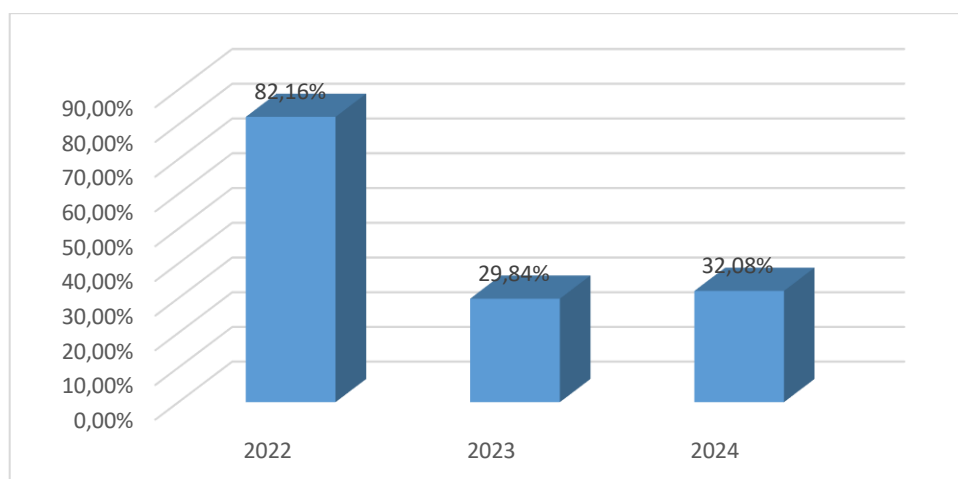

Рисунок 2.10. – Динаміка зміни показника рентабельності продукції (товарів, робіт, послуг) підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» за період 2022 - 2024 рр.

Джерело: складено автором на фінансовій звітності підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» представленої у додатках А-Г

Дещо підвищилася за аналізований період рентабельність операційної діяльності, зокрема у звітному період показник зріс на 37,38%, зокрема якщо у 2022 році показник мав від'ємне значення і складав 29,75%, то у звітному році показник мав додатне значення і складав 7,63%. Даний факт свідчить про те, що у звітному році підприємство отримало 0,763 грн. прибутку від операційної діяльності з 1 грн. операційних витрат.

Негативний є показник рентабельності звичайної та господарської діяльності, при цьому ці показники в силу досліджуваних статей звіту про фінансові результати залишаються однаковими, відповідний показник у базовому період має від'ємне значення і складає -463,34%, а у звітному періоді показник також мав від'ємне значення і складав -28,96%. Таким чином, за аналізований період підприємство отримувало лише збиток від звичайної і господарської діяльності. Знижується показники, які характеризують покриття виробничих витрат, який показує на яку величину 1 грн. чистого доходу покриває виробничі виграти та відповідно зростає показник окупності виробничих витрат, який показує величину виробничих витрат яка здійснюється для того, щоб отримати 1 грн чистого доходу.

Зокрема, коефіцієнт покриття виробничих витрат у базовому періоді становив 1,822 пункт і знижується у звітному періоді порівняно із базовим на 0,501 пункт, відповідний рівень у звітному році складає 1,321 пункт. Відповідно на величину 1,321 грн. чистого доходу відбувається покриття виробничих витрат аналізованого підприємства.

Коефіцієнт окупності виробничих витрат збільшується, зокрема, якщо у 2022 році значення показника складало 0,549 пункти, то у звітному періоді показник становить 0,757 пункти, що на 0,208 пункти більше ніж у базовому періоді. Показник вказує на, те що величина виробничих витрат на 1 грн. чистого доходу збільшується і в кінці періоду складає 0,757 грн. виробничих витрат на 1 грн. чистого доходу.

Узагальнюючи результати дослідження витратних показників рентабельності діяльності підприємство ТОВ «Галицька зернова компанія» за

період 2022 - 2024 рр. слід відмітити негативну тенденцію до зниження показників рентабельності та зростання виробничих витрат в порівнянні з величиною сукупного чистого доходу.

Наступним етапом аналізу стане дослідження динаміки ресурсних показників рентабельності діяльності підприємство ТОВ «Галицька зернова компанія» за період 2022 - 2024 рр. (таблиця 2.5).

Таблиця 2.5

Динаміка ресурсних показників рентабельності діяльності підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» за період 2022 - 2024 рр.

№	Показник	Роки			Відхилення	
		2022	2023	2024	+/-	%
1	2	3	4	5	6	7
1.	Рентабельність активів, %	-67,37	-17,22	-21,86	45,51	67,55
2.	Рентабельність власного капіталу, %	-99,62	-24,67	-19,33	80,29	80,59
3.	Рентабельність залученого капіталу, %	-42,24	-11,44	-11,88	30,36	71,87
4.	Рентабельність перманентного капіталу, %	-73,34	-21,34	-30,84	42,50	57,95
5.	Рентабельність необоротних активів, %	-101,78	-34,16	-32,71	69,07	67,86
6.	Рентабельність оборотних активів, %	-199,38	-34,74	-65,93	133,45	66,93
7.	Коефіцієнт покриття активів	0,342	0,859	1,253	0,911	266,55
8.	Коефіцієнт окупності активів	2,925	1,165	0,798	-2,127	-72,72
9.	Коефіцієнт покриття власного капіталу	-0,505	-1,230	-1,108	-0,603	-119,21
10.	Коефіцієнт окупності власного капіталу	-1,978	-0,813	-0,903	1,076	54,38

Джерело: складено автором на фінансовій звітності підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» представленої у додатках А-Г

Здійснюючи дослідження ресурсних показників рентабельності діяльності підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія», слід відзначити від'ємний показник рентабельності активів підприємства, зокрема у звітному період показник становив 21,86%, що на 45,51% більше ніж у базовому 2022 році коли показник рентабельності активів складав -67,37% (рис.2.11.).

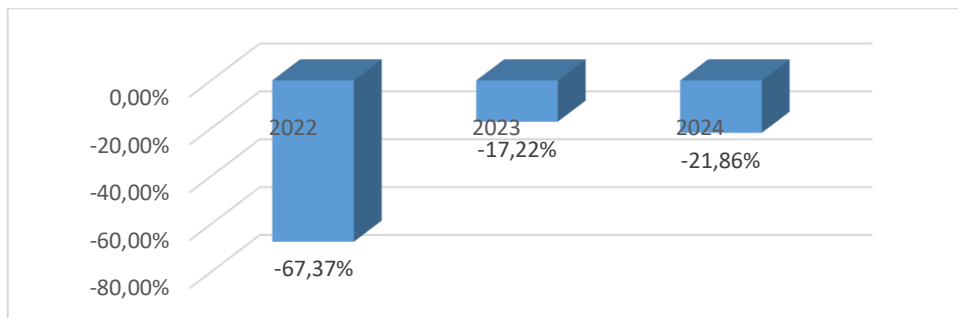

Рисунок 2.11. – Динаміка зміни показника рентабельності активів підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» за період 2022 - 2024 рр.

Джерело: складено автором на фінансовій звітності підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» представленої у додатках А-Г

Таким чином, збитковість підприємства за весь аналізований період обумовила те, що на 1 грн. активів підприємство отримує 0,219 грн. збитку, що свідчить про неефективність їх використання.

Аналогічна тенденція спостерігається із показником рентабельність власного капіталу, зокрема у базовому періоді показник був від'ємний і становив -99,62%, при цьому у звітному періоді за рахунок зниження збитковості відбувається зростання показника рентабельності власного капіталу на 80,29% до рівня 19,33% (рис 2.12).

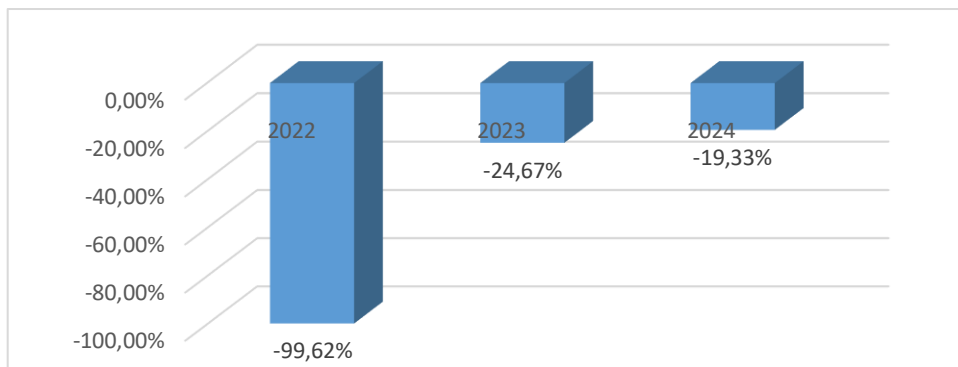

Рисунок 2.12. – Динаміка зміни показника рентабельності власного капіталу підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» за період 2022 - 2024 рр.

Джерело: складено автором на фінансовій звітності підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» представленої у додатках А-Г

Також за аналізований період відбувається підвищення показника рентабельності залученого капіталу, зокрема показник у базовому періоді був

від’ємний і становив -42,24%, проте у звітному періоді зростання показника склало 30,36% до рівня -11,88%. Відповідно на 1 грн. залученого капіталу підприємство ТОВ «Галицька зернова компанія» у звітному періоді отримувало -0,119 грн. збитку, що свідчить про неефективність використання залученого капіталу.

Негативними є показники рентабельності оборотних і необоротних активів. Зокрема за аналізований період фондорентабельність підвищується із від’ємного показника -101,78% у базовому 2022 році до рівня -32,71% у звітному 2024 році, що обумовлює приріст показника на 69,07%, при цьому темп приросту становить 67,86%.

Рентабельність необоротних активів також підвищується, зокрема у базовому 2022 році показник становив -199,38%, а у звітному періоді складає -65,93%, при цьому зростання показника становить 133,45% за весь аналізований період. Отже, за аналізований період підприємство неефективно використовувало оборотні та необоротні активи.

Узагальнюючи коефіцієнти покриття та окупності активів, слід відмітити зростання показника покриття активів, відповідний показник збільшується із 0,342 пункти до рівня 1,253 пункти, абсолютний показник зростання складає 0,911 пункти, а відносний – 266,55%.

Даний показник показує на яку величину 1 грн. чистого доходу покриває активи підприємства, тобто у звітному періоді на 1,253 грн. активів підприємство отримує 1 грн. чистого доходу.

Коефіцієнт окупності активів знижується із 2,925 пункти до рівня 0,798 пункти, відповідне зниження показника становить -2,127 пункти, відповідний показник зниження складає -72,72%.

За рахунок значного нерозподіленого збитку у структурі власного капіталу підприємства, слід відзначити від’ємний показник покриття власного капіталу, зокрема, якщо у 2022 році показник становив -0,505 пункти, то у звітному році показник знижується до рівня -1,108 пункти, відповідний показник зниження складає 0,603 пункти, а темп зниження 119,21%.

Аналогічне від'ємне значення має показник окупності власного капіталу, зокрема у базовому періоді показник становив -1,978 пункти і зростав на 1,067 пункти до рівня -0,903 пункти.

В цілому підприємство ТОВ «Галицька зернова компанія» не має можливості повноцінно використовувати власний капітал через значні нерозподілені збитки.

Завершуючи розгляд показників рентабельності дослідимо динаміку доходних показників рентабельності діяльності підприємство ТОВ «Галицька зернова компанія» за період 2022 - 2024 рр. (таблиця 2.6).

Таблиця 2.6

Динаміка доходних показників рентабельності діяльності підприємство ТОВ «Галицька зернова компанія» за період 2022 - 2024 рр.

№	Показник	Роки			Відхилення	
		2022	2023	2024	+/-	%
1.	Валова рентабельність продажу продукції (товарів, робіт, послуг), %	45,10	22,98	24,29	-20,82	-46,15
2.	Чиста рентабельність продажу продукції (товарів, робіт, послуг), %	-197,09	-20,06	-17,45	179,64	91,15
3.	Рентабельність доходу від операційної діяльності, %	-41,87	4,84	7,09	48,95	116,93

Джерело: складено автором на фінансовій звітності підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» представленої у додатках А-Г

Досліджуючи дані представлені в таблиці 2.6. слід відмітити зниження показника валової рентабельності продажу продукції. В цілому даний показника показує розмір валового прибутку, що отримується з 1 грн. доходу від продажу продукції (товарів, робіт, послуг). У базовому 2022 році показник становив 45,1%, а у звітному період знижується на 20,82% до рівня 24,29%, при цьому темп зниження складає 46,15%. (рис.2.13).

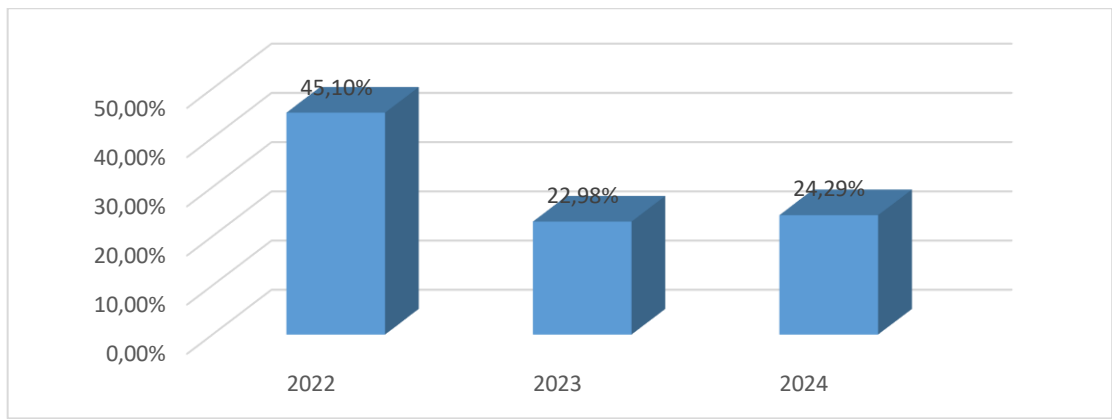

Рисунок 2.13. – Динаміка зміни показника валової рентабельності продажу продукції підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» за період 2022 - 2024 рр.

Джерело: складено автором на фінансовій звітності підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» представленої у додатках А-Г

Поряд із цим через значну збитковість негативним є показник чистої рентабельності продажу продукції (товарів, робіт, послуг). Даний показник визначає розмір чистого прибутку з 1 грн. чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг).

Зокрема у базовому 2022 році показник становив -197,09%, а у звітному період зростає до рівня -17,45%, відповідне зростання показника становить 179,64% (абсолютний приріст) або -46,15% (відносний приріст).

Негативним у базовому період є показник рентабельності доходу від операційної діяльності, відповідний показник становив -41,87%, проте підвищується до показника прибутковості операційної діяльності 7,09%, при цьому показник абсолютного відхилення складав 48,95%, а темп зростання показника склав 116,93%. Динаміку зміни показника рентабельності доходу від операційної діяльності підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» за період 2022 - 2024 рр. подана на рис.2.14.

Даний показник показує розмір прибутку з 1 грн. доходу від операційної діяльності, відповідно у звітному періоді підприємство отримувало 0,07 грн. прибутку з 1 грн. доходу від операційної діяльності.

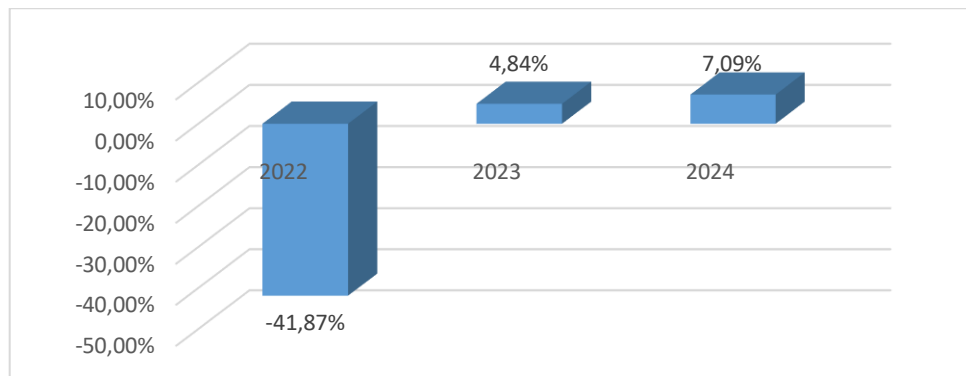

Рисунок 2.14. – Динаміка зміни показника рентабельності доходу від операційної діяльності підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» за період 2022 - 2024 рр.

Джерело: складено автором на фінансовій звітності підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» представленої у додатках А-Г

Узагальнюючи результати дослідження представлені в розділі 2, слід відмітити негативні тенденції, оскільки:

- формування чистого прибутку має в основі значну збитковість, яка знижується в кінці періоду;
- за рахунок наявності збитку протягом всього аналізованого періоду, підприємство не може повноцінно здійснювати розподілу прибутку;
- спостерігається значна частка нерозподіленого збитку в структурі власного капіталу, що також не дає можливості повноцінного розподілу різновиду прибутку аналізованого підприємства;
- спостерігається від’ємні значення показників рентабельності діяльності підприємства;
- негативним в діяльності підприємства є те, що підприємство не може за аналізований період забезпечити окупність активів, власного капіталу, отриманих довгострокових та короткострокових зобов’язань.

Відповідно необхідно приймати рішення, щодо уникнення даного кризового стану підприємства та забезпечення зростання фінансових результатів діяльності підприємства у перспективному періоді, що нами буде представлено в наступному 3 розділі.

Висновки до розділу 2

Узагальнюючи результати проведеного дослідження у другому розділі слід відзначити наступне:

1. Аналіз діяльності ТОВ «Галицька зернова компанія» у 2022–2024 рр. показав суперечливі тенденції: з одного боку – зростання виручки від реалізації продукції та продуктивності праці, з іншого – стійку збитковість і скорочення активів. Попри позитивну динаміку обсягів реалізації, значні витрати та висока собівартість призвели до від’ємних фінансових результатів. Наявність від’ємного власного капіталу та зростання зношеності основних засобів свідчать про кризовий стан підприємства та загрозу його фінансової стабільності.

Водночас, позитивними факторами є зменшення дебіторської й кредиторської заборгованостей, що відображає певне посилення платіжної дисципліни, та зростання фондівдачі, що свідчить про більш ефективне використання основних засобів.

2. Через відсутність прибутку у 2022-2024 рр. підприємство фактично не здійснювало процесу розподілу фінансових результатів. Це зумовлено значними збитками та накопиченням нерозподіленого збитку у структурі власного капіталу. Теоретично підприємство застосовує двоетапну схему розподілу прибутку – між державою та підприємством, а далі – за внутрішніми напрямками (резерви, оновлення основних засобів, дивіденди, соціальні програми). Проте на практиці цей механізм залишався нереалізованим через відсутність позитивного фінансового результату.

Відповідно, збитковість обмежує можливості формування фондів нагромадження і споживання, унеможливорює інвестування у розвиток і модернізацію виробничої бази та ставить під загрозу стратегічні перспективи підприємства.

3. Дослідження рентабельності діяльності ТОВ «Галицька зернова компанія» свідчить про системні проблеми з ефективністю використання ресурсів. Витратні показники продемонстрували зниження рентабельності

продукції та нестійку динаміку окупності витрат. Ресурсні показники підтверджують від'ємний рівень прибутковості активів, власного та залученого капіталу, що свідчить про неефективне використання майнового потенціалу.

Доходні показники також є переважно негативними, хоча певне покращення рентабельності операційної діяльності у 2024 р. свідчить про поступове зниження збитковості. Загалом, підприємство не забезпечує ані віддачі від активів, ані прибутковості капіталу, що зумовлює низьку інвестиційну привабливість і високі ризики подальшої дестабілізації.

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ГАЛИЦЬКА ЗЕРНОВА КОМПАНІЯ»

3.1.Реалізація санаційної програми фінансового оздоровлення підприємства

Як нами відзначено у розділі 2. на аналізованому підприємстві спостерігаються кризові явища, що обумовлює значну збитковість підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» та відсутність можливостей подальшого економічного розвитку та забезпечення покращення фінансових результатів діяльності.

Для покращення фінансового стану та підвищення фінансових результатів діяльності нами пропонується впровадження моделі фінансової санації підприємства. Метою фінансової санації підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» є покриття поточних збитків та усунення причин їх виникнення, поновлення або збереження ліквідності й платоспроможності підприємств, скорочення всіх видів заборгованості, поліпшення структури оборотного капіталу та формування фондів фінансових ресурсів, необхідних для проведення санаційних заходів виробничо-технічного характеру.

Завдання менеджменту санації підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» представлено на рисунку 3.1. Перш за все дослідимо основну ідею та етапи фінансової санації на підприємстві ТОВ «Галицька зернова компанія».

Перед розглядом плану фінансового оздоровлення слід розглянути особливості здійснення фінансової санації на підприємстві. Зазвичай, план фінансового оздоровлення підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» розробляють фінансові і контролінгові служби підприємства, у комплексі із незалежними аудиторськими і консалтинговими фірмами. Однієї з причин виникнення кризової ситуації на більшості українських підприємств є низький рівень менеджменту.

Саме некваліфіковані і помилкові дії керівництва привели більшість суб'єктів господарювання до банкрутства.

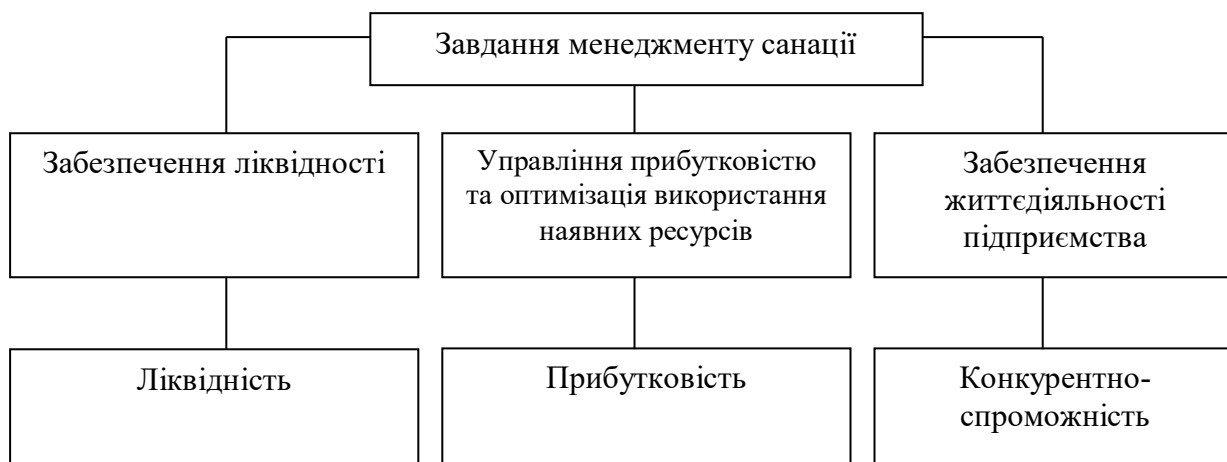

Рисунок 3.1. – Основні завдання менеджменту санації підприємства
ТОВ «Галицька зернова компанія»

Джерело: складено автором на основі [11, с.1115]

Істотним фактором, що обумовлює прийняття неправильних управлінських рішень, є відсутність на вітчизняних підприємствах системи контролінгу[47].

Більшість фахівців у галузі управління і фінансового менеджменту під контролінгом розуміють функціональну систему планування, контролю, аналізу відхилень, координації, внутрішнього консалтингу і загального інформаційного забезпечення керівництва підприємством.

У реалізації плану санації важливу роль відіграє оперативний санаційний контролінг, який координує діяльність різних підрозділів, контролює якість реалізації запланованих заходів, аналізує відхилення, ідентифікує і нейтралізує ризики, а також виявляє додаткові шанси і можливості[60].

На даному підприємстві слід реалізовувати класичну модель фінансової санації.

Згідно з класичною моделлю санації (рис. 3.2), санація як процес фінансового оздоровлення підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» розпочинається з виявлення (ідентифікації) фінансової кризи.

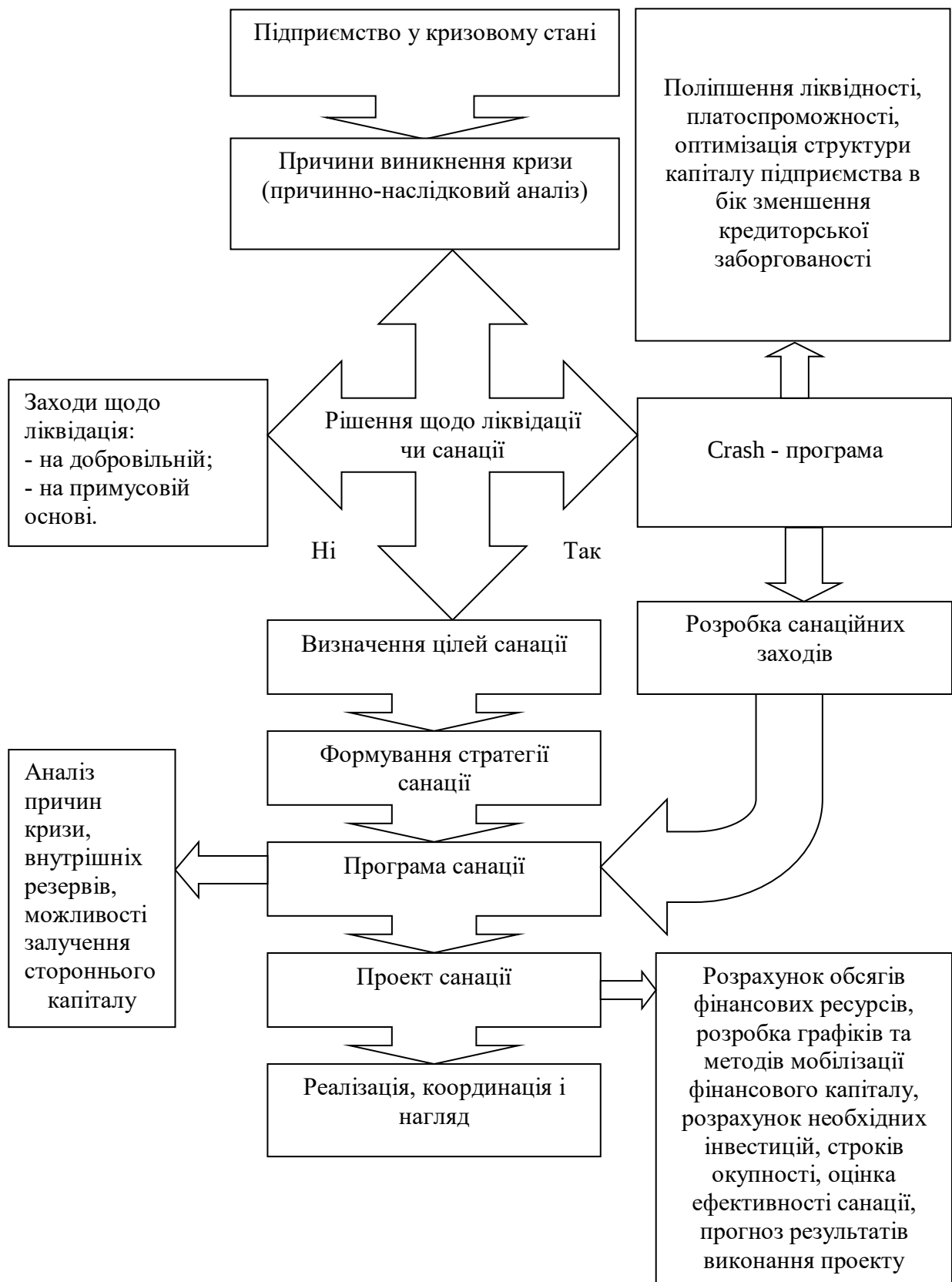

Рисунок 3.2. – Пропонована модель фінансової санації для підприємства
ТОВ «Галицька зернова компанія»

Джерело: самостійна розробка автора

Наступним етапом санації є проведення причинно-наслідкового аналізу фінансової кризи. На підставі поданої інформації (первинні бухгалтерські документи, рішення зборів акціонерів, фінансові плани тощо) визначаються зовнішні та внутрішні фактори кризи, вид кризи, її глибина та якість фінансового стану фірми. У рамках аналізу санації підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» здійснюється експертна діагностика фінансово-господарського стану підприємства, аналізуються його сильні та слабкі сторони. На підставі результатів причинно-наслідкового аналізу, згідно з класичною моделлю санації, робиться висновок про санаційну спроможність підприємства, доцільність чи недоцільність санації відповідної господарської одиниці. Якщо виробничий потенціал підприємства зруйновано, ринки збуту продукції втрачено, структура балансу незадовільна, то приймається рішення про консервацію та ліквідацію суб'єкта господарювання. В іншому випадку процедура санації означатиме лише відстрочку в часі ліквідації підприємства та принесе додаткові збитки для власників та кредиторів[65, с.162].

У разі прийняття рішення на користь санації слід здійснити невідкладні заходи щодо поліпшення ліквідності, платоспроможності підприємства та оптимізації структури капіталу в бік зменшення питомої ваги кредиторської заборгованості, тобто реалізація так званої першочергової (Crash) програми. Цією програмою можуть бути передбачені такі санаційні заходи: лізинг замість купівлі, зворотний лізинг, факторинг, заморожування інвестицій, збільшення власного капіталу, пролонгація заборгованості, акції з розпродажу товарів за зниженими цінами та інші.

Окремим аналітичним блоком у класичній моделі є формування стратегічних цілей і тактики проведення санації. При визначенні цілей санації слід враховувати, що кожне підприємство має обмежені ресурси, обмежені можливості збуту продукції та має здійснювати свою діяльність у рамках правового законодавства держави, в якій воно розташоване.

Наступним елементом класичної моделі санації є її проект, який розробляється на базі санаційної програми і містить техніко-економічне

обґрунтування санації, розрахунок обсягів фінансових ресурсів, необхідних для досягнення стратегічних цілей, конкретні графіки та методи мобілізації фінансового капіталу, строки освоєння інвестицій та їх окупності, оцінку ефективності санаційних заходів, а також прогнозовані результати виконання проекту.

Важливим компонентом санаційного процесу є координація та контроль за якістю реалізації запланованих заходів. Менеджмент підприємств має своєчасно виявляти та використовувати нові санаційні резерви, а також приймати об'єктивні кваліфіковані рішення для подолання можливих перешкод при здійсненні оздоровчих заходів[61, с.169].

Значну допомогу надає оперативний санаційний контролінг, який синтезує в собі інформаційну, планову, консалтингову, координаційну та контрольну функції. Завданням санаційного контролінгу є ідентифікація оперативних результатів, аналіз відхилень та підготовка проектів рішень щодо використання виявлених резервів та подолання додаткових перешкод.

Таким чином сама процедура фінансового оздоровлення підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» є надзвичайно об'ємна та вимагає розроблення техніко-економічного обґрунтування у розрізі окремих складових діяльності підприємства, зокрема: план маркетингових заходів; план виробництва; організаційний план; система фінансових планів.

План маркетингових заходів представимо у вигляді таблиці із обґрунтування кожного показника (таблиця 3.1.)

Таблиця 3.1

План маркетингових заходів у процесі фінансового оздоровлення підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія»

Показник	Обґрунтування
1	2
Ринкові фактори, які впливають на збут, мотивацію	Частка ринку (попит споживачів), висока конкуренція, сприйнятність основною продукції, готовність ринку до купівлі нової продукції,

продовження таблиці 3.1

1	2
Споживачів, основні споживачі продукції	Основними споживачами продукції підприємства є фізичні особи, підприємства та державні установи
Галузеві ризики, ситуація на суміжних ринках	Основні галузеві ризики: - неприйнятність ринком продукції підприємства, жорстка конкуренція, відсутність продукції високого попиту тощо.
Перспективи збільшення реалізації	Можливість збільшення реалізації продукції за рахунок інновацій
Перелік конкурентів, їх переваги, недоліки	Основні конкуренти: ПАТ «Сокальський елеватор», ТОВ «Агровіта ЛТД», ТОВ «Хмельницьке леватормлин постач», ТОВ «Кернел Трейд» та інші фірми, що діють на внутрішньому ринку
Схема реалізації, методи стимулювання реалізації	Реалізація продукції за рахунок оптового прямого продажу, продажу через магазини та через дистриб'юторів Методами стимулювання реалізації є: - зниження цін на товари; - стимулювання відтермінування платежу; проведення акцій до різноманітних подій тощо.
Оптимальне співвідношення ціни та собівартості	Ціна на товари встановлюватиметься в залежності від рівня собівартості, використання методів ціноутворення залежить від ринку збуту та особливостей цінової політики на ту чи іншу продукцію
Антимонопольне законодавство	Прийняття умов антимонопольного законодавства

Джерело: самостійна розробка автора

Таким чином, в процесі реалізації комплексу маркетингових заходів під час проведення фінансової санації підприємство ТОВ «Галицька зернова компанія» буде дбати про розширення ринків збуту та стимулювання збуту, як споживачів так і посередників реалізації продукції. Наступним етапом стане

дослідження плану виробництва продукції підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» (таблиця 3.2.)

Таблиця 3.2

План виробництва продукції у процесі фінансового оздоровлення
підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія»

Показник	Обґрунтування	Надходження (витрати (-)), тис.грн.	
		2026	2027
Планові обсяги виробництва продукції	Нарощування обсягів виробництва (інновації)	28000	31500
Показники використання та потреба в основних засобах	Зростання показників використання та збільшення обсягу основних засобів підприємства	*	*
Витрати, пов'язані з відновленням засобів (модернізація, реконструкція)	Основні витрати пов'язані із модернізацією та реконструкцією основних засобів підприємства	-2900	-2500
Можливості оренди чи лізингу	Можлива оренда (лізинг) основних засобів	*	*
Вузькі місця у виробничому процесі	Негативним чинником виробничого процесу є значна застарілість обладнання та відсутність кваліфікованого персоналу	*	*
Постачальники сировини, стан відносин	З рядом постачальників відносини знаходяться в конфліктному стану	*	*
Технологія, ноу-хау, обладнання, яке необхідне, постачальники, вартість	Необхідні інноваційні технології та використання ноу-хау, що забезпечено власними розробками (можлива купівля)	-1200	-700
Всього	*	4100	3200
Загальний підсумок		8300	

Джерело: складено автором на основні планових даних підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія»

Таким чином, для реалізації запланованих заходів необхідним є здійснення витрат у сумі 8300 тис.грн. за два роки задля збільшення реалізації продукції, проведення модернізації основних засобів підприємства, забезпечення зростання продуктивності праці.

Далі розглянемо особливості змін та стратегічні підходи в системі управління організацією (таблиця 3.3).

Таблиця 3.3

Організаційний план у процесі фінансового оздоровлення підприємства
ТОВ «Галицька зернова компанія»

Показник	Обґрунтування	Надходження (витрати (-)), тис.грн.	
		2026	2027
Організаційна структура	Залишити в діючому стані та додати ряд функціональних ланок	*	*
Можливі зміни в структурі управління	В структурі управління слід ввести службу менеджменту та маркетингу	- 200	-250
Можливості реструктуризації	Відсутність можливостей реструктуризації через небажання власників підприємства	*	*
Персонал, пропозиції щодо зменшення підвищення якості	Необхідною умовою є добір кваліфікованого персоналу та навчання і перепідготовка діючих кадрів (ряд служб та посад)	-800	-900
Всього	*	1000	1150
Загальний підсумок		2150	

Джерело: складено автором на основні планових даних підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія»

Зміни в організаційній структурі необхідні проте їх слід здійснювати обґрунтовано і локалізовано (по мірі виникнення потреби). Відповідні витрати на можливі зміни в структурі управління становитимуть 450 тис.грн. за два роки (оплата праці та навчання персоналу новоствореного відділу

менеджменту та маркетингу), на добір, навчання та перепідготовку діючих кадрів необхідні витрати у розмірі 1700 тис.грн. за два роки. Найбільш доцільною в обґрунтуванні є система фінансових планів на якій буде базувати майбутня доходність реалізації комплексної програми оздоровлення підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» (таблиця 3.4).

Таблиця 3.4

Система фінансових планів у процесі фінансового оздоровлення підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» (прогноз)

Показник	Обґрунтування	Надходження (витрати (-)), тис.грн.	
		2026	2027
Бюджет продаж	Зростання продаж	25200	27900
Бюджет виробництва та додаткові (часткові) бюджети	Зростання виробництва та накопичення фінансових ресурсів	28000	31500
Загальний обсяг фінансової санації	Забезпечення повноцінного фінансування	= 8300 + 2150 = 10450	
План залучення фінансових ресурсів	Фінансування повинне здійснювати траншами протягом двох років	5450 *	5000
План доходів і витрат	Збільшення доходів	4800**	5975
Графіки грошових надходжень та видатків	Зростання грошових потоків	19200	23900
Фінансовий бюджет (план ліквідності)	Зростання ліквідності продаж та діяльності	*	*
Зведений бюджет (плановий баланс)	Збільшення валового обсягу прибутку підприємства	1190***	2210
Амортизація	*	1729	1805

* у відповідності до потреб представлених в табл.3.2. і 3.3.

** з розрахунку 25% націнки.

*** за мінусом оплати праці персоналу та витрат на проведення санації.

Джерело: складено автором на основні планових даних підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія»

Отже, загальна величина витрат на проведення санаційних заходів складає 10400 тис.грн. за перший рік та 10050 тис.грн. у другому році. В результаті проведення заходів фінансового оздоровлення підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» планується зростання обсягів реалізації до докризового рівня у розмірі 28000 тис.грн. за перший рік та 31500 тис.грн. за другий рік, при цьому розрахункові прибутки (зведений бюджет) становитимуть – 1190 тис.грн. та 2210 тис.грн. за 1 та 2 рік діяльності після проведення санації. Відповідно комплексно оновиться виробнича база та відбудеться якісне покращення організаційної структури підприємства.

Завершуючи дослідження реалізації фінансового оздоровлення підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» слід здійснити зіставлення основних фінансових показників до і після проведення санації та провести комплексну оцінку ефективності проведення фінансової санації на підприємства для цього скористаємося рядом необхідних показників. (таблиця 3.5 і 3.6).

Таблиця 3.5

Зіставлення основних показників проведення фінансової санації підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» (прогноз)

Показник	До проведення санації	Величина після проведення санації		Відхилення від до санаційного показника	
		2026	2027	2026	2027
Показник рентабельності основної діяльності	-0,289 (таблиця 2.4)	0,543	0,519	0,832	0,808
Показник рентабельності реалізації	-0,174 (таблиця 2.6)	0,062	0,092	0,236	0,266
Абсолютної ліквідності	0,348 (розрахунково)	1,119	1,195	0,971	1,047
Коефіцієнт оборотності активів	0,291 (розрахунково)	0,392	0,409	0,101	0,118
Фондовіддача	2,248 (таблиця 2.1)	2,692	3,196	0,444	0,948

Джерело: складено автором на основні планових даних підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія»

Таким чином, проведення санаційних заходів сприятиме підвищенню

основних показників, що характеризують фінансово-господарську діяльність підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія». Збільшення даних показників свідчить про ефективність проведення комплексного фінансового оздоровлення підприємства та забезпечення зростання ефективності його діяльності.

Таблиця 3.6

Оцінка показників ефективності проведення фінансової санації підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» (прогноз)

Показник	Величина після проведення санації*	
	2026	2027
Показник ефективності антикризових заходів	0,1144	0,2199
Період окупності вкладень на антикризових заходів	3,95 роки	
Інтегральний показник фінансового стану	Клас В	Клас Б
Показник доданої вартості, тис.грн.	2919	4015
Дисконтований грошовий потік, тис.грн.	7192,2	9092,6
Вартість підприємства (ліквідаційна вартість), тис.грн.	38421	42336

* відповідно до розрахунків відділу економіки та виробництва

Джерело: складено автором на основні планових даних підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія»

Відповідно до таблиці 3.6. слід відмітити зростання ефективності проведених заходів із показника 0,1144 пункти до рівня 0,2199 пункти. При цьому період окупності затрачених інвестицій у розмірі 10450 тис.грн., при зростанні середнього показника прибутковості підприємства, складе 3,95 роки, що є відносно швидким показником враховуючи сучасні кризові явища та кризовий стан підприємства. При цьому інтегральний показник фінансового стану підприємства (внутрішні розрахунки та переконання) зросте із класу В у перший рік після санаційних заходів до класу Б у другий рік. Зростання також відбуватиметься показника доданої вартості та дисконтованого грошового потоку відповідно до 4015 тис.грн. та 9092,6 тис.грн. Зростатиме загальна вартість підприємства (підсумок балансу) складатиме у першому році – 38421 тис.грн., а за другий рік збільшиться до рівня 42336 тис.грн., що обумовлено вкладенням інвестицій та значними витратами пов'язаними із

збільшенням активу аналізованого підприємства.

В цілому слід відмітити доцільність та економічну обґрунтованість санаційних заходів та необхідність їх проведення на підприємстві ТОВ «Галицька зернова компанія» вже у найближчій перспективі.

3.2. Формування комплексного механізму забезпечення фінансової результативності діяльності ТОВ «Галицька зернова компанія»

Поряд із реалізації плану санації підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія», для підвищення фінансової результативності його діяльності виникає необхідність формування механізму забезпечення фінансової результативності діяльності. Це можливо досягнути реалізувавши ряд заходів – напрямків формування механізму, які представлені на рисунку 3.3.

Рисунок 3.3. – Комплекс заходів формування механізму забезпечення фінансової результативності діяльності підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія»

Джерело: самостійна розробка автора

Таким чином, нами обрано чотири стратегічних напрямки формування механізму забезпечення фінансової результативності діяльності підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» у перспективному періоді. Охарактеризуємо кожен із запропонованих напрямків покращення економічного механізму забезпечення фінансової результативності діяльності підприємства.

Перш за все, оцінімо можливості та напрямки підвищення ефективності використання капітальних вкладень підприємства. Прийняття підприємством ТОВ «Галицька зернова компанія» рішення про залучення інвестування зумовлюється цілями, які воно ставить перед собою — це перший важливий крок в процесі залучення інвестицій у кризовому стані підприємства. Ієрархія інвестиційних цілей (у порядку зменшення) має такий вигляд [53, с.45]:

- прибутковість інвестиційного заходу, визначена як норма прибутку на інвестиції;
- ріст підприємства шляхом щорічного збільшення обороту реалізації продукції та частки контролюваного ринку;
- підтримання високої репутації підприємства серед споживачів та збереження контролюваної частки ринку;
- зростання продуктивності праці;
- виробництво нової продукції.

Основними напрямками інвестиційної стратегії підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» з погляду максимальної ефективності тепер і в найближчому майбутньому будуть:

- поліпшення відтворювальної структури капіталовкладень, підвищення питомої ваги витрат на технічне переозброєння і реконструкцію підприємства;
- удосконалення технологічної структури капітальних вкладень, збільшення в їхньому складі питомої ваги устаткування і скорочення, відповідно, непродуктивних витрат;

– пріоритетне забезпечення капітальними вкладеннями прогресивних напрямків науково-технічного прогресу, що сприяють зниженню ресурсомісткості виробництва і підвищенню якості продукції;

– збалансованість інвестиційного циклу.

Внутрівиробнича реструктуризація означає проведення на ТОВ «Галицька зернова компанія» наступних заходів:

– удосконалення виробничої структури відповідно до ринкового попиту;

– техніко-технологічна реконструкція виробництва;

– оптимізація структури продукції, що випускається, і підвищення її конкурентоздатності;

– ресурсозбереження, мінімізація й утилізація відходів виробництва.

Найбільш істотний вплив на ефективність інвестиційних ресурсів справляють групи чинників, що визначають структуру і тривалість інвестиційно-відтворювальних процесів (рис. 3.4).

Рисунок 3.4. – Основні організаційно-економічні чинники підвищення ефективності використання інвестиційних ресурсів (кредитів) підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія»

Джерело: самостійна розробка автора

Високий рівень ефективності виробничих інвестицій значною мірою пояснюється прогресивністю відтворювальної їх структури. Це зумовлює необхідність ретельного економічного обґрунтування частки капітальних витрат на придбання устаткування для кожного проекту інвестування підприємства. Оскільки підприємство ТОВ «Галицька зернова компанія» не відповідає цим вимогам, потрібно виконувати комплекс попередніх заходів по підвищенню інвестиційної привабливості на мікрорівні розбиваючи їх на три етапи[51, с.183]:

1. Створення ефективної системи інвестиційного менеджменту і проведення маркетингових досліджень;
2. Формування виробничо-збутової інфраструктури;
3. Управління реалізацією продукції.

Однією з найважливіших задач підвищення ефективності використання капітальних вкладень і основних засобів підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» є своєчасне введення в експлуатацію нових основних засобів і виробничих потужностей, швидке їхнє освоєння. Скорочення термінів введення в експлуатацію нового обладнання ТОВ «Галицька зернова компанія» дозволяє швидше одержати потрібну продукцію з технічно більш досконаліших основних засобів, прискорити їхній оборот і тим самим сповільнити настання морального зносу основних засобів підприємств, підвищити ефективність суспільного виробництва в цілому.

Поліпшення використання діючих основних засобів і виробничих потужностей підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія», у тому числі знову введених в експлуатацію, може бути досягнуте завдяки [46, с.34]:

- 1) підвищенню інтенсивності використання виробничих потужностей і основних засобів;
- 2) підвищенню екстенсивності їхнього навантаження. Більш інтенсивне використання виробничих потужностей і основних засобів досягається насамперед за рахунок технічного удосконалення останніх.

Найважливішими особливостями сучасного процесу вдосконалення управління персоналом підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» є[40,

с.338]:

1. Розширення повноважень виконавців на місцях і зміна форми контролю.
2. Спільне прийняття господарських рішень і створення атмосфери довіри в організації.
3. Розвиток механізмів планування кар'єри для ключових працівників.
4. Комплексне бачення проблем і цілісний підхід до людських ресурсів у взаємозв'язку зі стратегічними установками організації.
5. Створення корпоративної культури інноваційного типу.

Таким чином, узагальнюючи все вищеописане слід відзначити, що в найближчій перспективі основними напрямками діяльності кадрової служби ТОВ «Галицька зернова компанія» повинні бути:

- забезпечення комплексного вирішення завдань якісного формування й ефективного використання кадрового потенціалу на основі управління всіма компонентами людського фактора: від трудової підготовки і профорієнтації молоді до піклування про ветеранів праці;
- широке впровадження активних методів пошуку і цілеспрямованої підготовки потрібних підприємству і галузі працівників. Актуальною є випереджаюча підготовка робітників і спеціалістів для освоєння нової техніки і технології в галузях народного господарства, що вимагає від кадрових служб удосконалення планування підготовки кадрів;
- планомірна робота з управлінським персоналом, з резервом для заміщення, висунення, яке повинно ґрунтуватися на таких організаційних формах, як планування ділової кар'єри, підготовка кандидатів на заміщення посад за індивідуальними планами, ротаційні переміщення керівників і спеціалістів, навчання на спеціальних курсах і стажування на відповідних посадах;
- активізація діяльності по стабілізації трудових колективів, підвищення трудової і соціальної активності працівників на основі удосконалення соціально-культурних і морально-психологічних стимулів;
- забезпечення соціальних гарантій у сфері зайнятості, що вимагає від

працівників кадрової служби дотримання порядку працевлаштування і перенавчання працівників, які вивільняються, надання їм встановлених пільг і компенсацій;

- перехід від переважно адміністративно-командних методів управління кадрами до демократичних форм оцінки, підбору та їх розміщення, широкої гласності в кадровій роботі;

- оновлення науково-методичного забезпечення кадрової роботи і матеріально-технічної та інформаційної бази. Доцільно використовувати типову програму «АСУ — кадри»[37, с.35].

Поряд із якісним управлінням персоналом підприємства потрібно раціонально вести мотиваційну політику, яка забезпечить зростання продуктивності праці та орієнтацію персоналу на якісні показники роботи.

Для формування мотиваційного механізму працівника ТОВ «Галицька зернова компанія» потрібно, щоб кожний з перерахованих елементів обсягу його праці був певним чином пов'язаний з відповідним елементом (елементами) величини оплати цієї праці, що характеризує відносини щодо привласнення працівником трудового доходу, котрий він отримує в результаті реалізації здібності до праці і котрий має забезпечувати об'єктивно необхідний рівень відтворення робочої сили. Зв'язок цей повинен мати яскраво виражений кількісний характер, що, в свою чергу, передбачає необхідність виміру всієї сукупності елементів обсягу праці трудівників, у т. ч. і тих, які відображають якісний аспект цієї величини. Для комплексного вдосконалення мотивації персоналу на підприємстві ТОВ „Галицька зернова компанія” повинно відбуватися формування дієвого мотиваційного клімату, що повинно базуватись на певних вимогах, основні з яких:

- надання рівних можливостей щодо зайнятості та посадового просування за критерієм результатів праці;

- узгодження рівня оплати праці з її результатами та визнання особистого внеску у загальний успіх. Це передбачає справедливий розподіл доходів від підвищення продуктивності;

- гарантія зайнятості для тих працівників, що беруть участь у реалізації конкретних схем підвищення продуктивності праці;
- створення відповідних умов щодо захисту здоров'я, безпеки праці та благополуччя всіх працівників;
- підтримання у колективі атмосфери довіри, зацікавленості у реалізації загальної мети, можливості двосторонньої комунікації між керівниками та робітниками.

Для формування комплексної системи мотивації праці на ТОВ «Галицька зернова компанія» необхідний ряд передумов, що включає наявність таких чинників:

- якісно сформульованих цілей організації, сприйманих людиною як засіб задоволення його потреб;
- достатніх фінансових ресурсів для надання винагород у суворій відповідності з даними суб'єктом керування обіцянками;
- професійно підготовлених менеджерів, спроможних виявляти потреби робітників, оцінювати їх, формувати нові і створювати діючу систему стимулів і винагород за працю;
- чітко сформульованих принципів мотивації праці, що відбивають об'єктивні закономірності розвитку організацій і взаємовідносин між суб'єктами й об'єктами керування.

Остання передумова потребує особливої уваги, так її ефективність визначається не тільки фаховим підготуванням конкретних менеджерів, але і досягненнями науки і передової практики в області керування й організації.

На основі узагальнення цих досягнень у даний час можна рекомендувати такі принципи формування і подальшого функціонування систем мотивації праці на ТОВ «Галицька зернова компанія»: структура винагород повинна забезпечувати збалансоване стимулювання поліпшення як кількісних, так і якісних результатів праці для успішного досягнення цілей підприємства; розмір винагород повинний бути тісно ув'язаний із результатами праці конкретного робітника і всього підприємства в цілому; темпи росту

результативності праці повинні випереджати ріст винагород; у процесі мотивації праці повинно забезпечуватися раціональне задоволення інтересів особистості, трудового колективу і власника майна підприємства; система мотивації праці повинна бути достатньо проста і сприяти тісному співробітництву різноманітних категорій робітників, а не антагонізму між ними.

Завершуючи розгляд напрямків підвищення економічного механізму забезпечення ефективності діяльності підприємства слід відмітити важливий напрямок підвищення прибутковості те рентабельності діяльності підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія». Щоб постійно забезпечувати зростання прибутку підприємства, треба шукати невикористані можливості його збільшення, тобто резерви зростання.

Визначення резервів збільшення прибутку базується на науково обґрунтованій методиці розробки заходів з їх мобілізації. У процесі виявлення резервів на підприємстві ТОВ «Галицька зернова компанія» виділяють три етапи: 1) аналітичний – на цьому етапі виявляють і кількісно оцінюють резерви; 2) організаційний – тут розробляють комплекс інженерно-технічних, організаційних, економічних і соціальних заходів, які повинні забезпечити використання виявлених резервів; 3) функціональний – коли практично реалізують заходи і контролюють їх виконання [27, с.112].

Резерви збільшення прибутку підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» є можливими: за рахунок збільшення обсягу випуску продукції (робіт, послуг); за рахунок зниження витрат на виробництво і реалізацію продукції; за рахунок економії і раціонального використання коштів на оплату праці робітників та службовців; за рахунок запровадження досягнень науково-технічного прогресу, в результаті чого зростає продуктивність праці.

Резерви збільшення суми прибутку і рентабельності пов'язані з напрямками господарювання підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія», для керівників і відповідних спеціалістів (менеджерів), важливим є детальне значення масштабів дії, форм контролю та використання найбільш

істотних внутрішніх і зовнішніх чинників ефективності на різних рівнях управління діяльністю підприємства. Підвищення рентабельності діяльності підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» лежить в площині зростання обсягів чистого прибутку за рахунок збільшення обсягів реалізації продукції та зниження собівартості виробництва. Зростання обсягів реалізації продукції повинно передбачати вдосконалення збутової політики та стратегій реалізації продукції, покращення асортименту та номенклатури продукції підприємства, а зниження собівартості виробництва зобов'язує керівництво постійно оновлювати виробничі потужності та удосконалювати процес виробництва продукції. Узагальнюючи все вищезазначене, слід відмітити, що для підвищення фінансової результативності діяльності в умовах кризових явищ на підприємстві ТОВ «Галицька зернова компанія» необхідно здійснити ряд комплексних заходів, зокрема: забезпечити зростання та ефективності використання інвестиційних (залучених) ресурсів підприємства; забезпечити підвищення продуктивності праці та раціоналізації управління персоналом, за рахунок підвищення мотиваційного механізму та підвищення організації праці на підприємстві; здійснити комплексне оновлення та інноваційну модернізацію основних засобів підприємства, що дасть можливість збільшити обсяги виробництва продукції; постійно здійснювати пошук резервів підвищення прибутковості діяльності підприємства за рахунок зменшення собівартості виробництва продукції, зростання якості та ціни продукції, зростання обсягу реалізації продукції.

Висновки до розділу 3

Узагальнюючи результати проведеного дослідження у третьому розділі слід відзначити наступне:

1. Розроблена модель фінансової санації для ТОВ «Галицька зернова компанія» передбачає комплексне оздоровлення підприємства шляхом покриття збитків, відновлення ліквідності та платоспроможності, зменшення кредиторської заборгованості, оптимізації структури капіталу та модернізації

виробничої бази. У процесі санації ключове значення має впровадження системи контролінгу, що дозволяє здійснювати моніторинг виконання заходів, аналізувати відхилення та своєчасно реагувати на ризики.

План санації включає маркетингові, виробничі, організаційні та фінансові заходи, реалізація яких потребує значних інвестицій, проте забезпечує вихід підприємства на прибуткову діяльність. Очікувані результати полягають у відновленні рентабельності, зростанні фондівіддачі, підвищенні ліквідності та збільшенні вартості підприємства.

Важливим є те, що період окупності інвестицій становить менше 2 років, що підтверджує економічну доцільність і перспективність реалізації санаційної програми.

2. Формування механізму забезпечення фінансової результативності ТОВ «Галицька зернова компанія» передбачає реалізацію чотирьох стратегічних напрямів: підвищення ефективності використання інвестиційних ресурсів, модернізації основних засобів, удосконалення управління персоналом та мотиваційної політики, а також зростання прибутковості та рентабельності діяльності. Інвестиційна складова механізму орієнтована на технічне переозброєння та впровадження інновацій, що знижують ресурсомісткість виробництва. Виробнича частина передбачає реструктуризацію та підвищення конкурентоспроможності продукції.

Кадровий блок зосереджений на формуванні ефективної системи управління персоналом, розвитку мотиваційного клімату та підвищенні продуктивності праці. Фінансова складова спрямована на мобілізацію резервів прибутковості через зростання обсягів реалізації, зниження собівартості та підвищення якості продукції.

Таким чином, запропонований механізм є інтегрованою системою організаційних, економічних та управлінських заходів, які забезпечують стабільне підвищення фінансової результативності та інвестиційної привабливості підприємства в умовах кризових викликів.

РОЗДІЛ 4. ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ГАЛИЦЬКА ЗЕРНОВА КОМПАНІЯ»

4.1. Охорона праці на підприємстві ТОВ «Галицька зернова компанія»

Організація охорони праці на підприємстві ТОВ «Галицька зернова компанія» здійснює служба охорони праці. Служба охорони праці даного підприємства опрацьовує ефективну цілісну систему управління охорони праці підприємства; сприяє удосконаленню діяльності кожного структурного підрозділу і кожної посадової особи; проводить оперативно-методичне керівництво роботою з охорони праці; розробляє разом зі структурними підрозділами підприємства комплексні заходи щодо досягнення нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища (підвищення існуючого рівня охорони праці, якщо встановлені норми досягнуті), а також розділ «Охорона праці» у колективному договорі; проводить для працівників вступний інструктаж з питань охорони праці [13, с.127].

Інженер з охорони праці підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія»:

- здійснює контроль за дотриманням у підрозділах підприємства законодавчих та інших нормативних актів з охорони праці, за наданням робітникам встановлених пільг і компенсацій за умовами праці;
- вивчає умови праці на робочих місцях, готує і вносить пропозиції щодо розроблення і упровадження більш досконалих конструкцій обгороджувальної техніки, запобіжних і блокувальних пристроїв, інших засобів захисту від впливу небезпечних і шкідливих виробничих чинників;
- разом з іншими підрозділами підприємства проводить роботу з атестації та сертифікації робочих місць і виробничого устаткування на відповідність вимогам охорони праці;
- бере участь у розробленні заходів щодо запобігання професійним

захворюванням і нещасним випадкам на виробництві, поліпшення умов праці і доведення їх до вимог нормативних правових актів з охорони праці, а також надає організаційну допомогу з виконання розроблених заходів;

– проводить вступні інструктажі з охорони праці з усіма, хто приймається на роботу, приїздить у відрядження, учнями і студентами, які прибули на проходження виробничого навчання або практику;

– бере участь у складанні розділу «Охорона праці» колективного договору, у розслідуванні випадків виробничого травматизму, професійних і виробничо-обумовлених захворювань, вивчає їх причини, аналізує ефективність впроваджуваних заходів щодо їх запобігання.

Досліджуючи фінансування заходів охорони праці на підприємстві ТОВ «Галицька зернова компанія» необхідно відмітити, що спрямовується 0,5% від загального фонду оплати праці на підприємстві (таблиця 4.1).

Таблиця 4.1

Фінансування заходів охорони праці на підприємстві ТОВ «Галицька зернова компанія» за період 2022-2024 рр.

Фонд оплати праці, тис.грн.			Сума фінансування 0,5% від ФОП, тис.грн.			Абсолютне відхилення, тис.грн	
2022	2023	2024	2022	2023	2024	2024-2023	2024-2022
1309	1865	2405	6,55	9,33	12,03	2,70	5,48

Джерело: складено автором на фінансової звітності підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія» представленої у додатках А-Г

Досліджуючи обсяги фінансування заходів з охорони праці на підприємстві необхідно відмітити динаміку до зниження загального обсягу фінансування, зокрема якщо у попередньому періоді (2023 році) показник становив 9,33 тис. грн., то у звітному періоді (2024 році) складає 12,03 тис. грн., відповідний показник зростання останніх роки становить 5,48 тис. грн., при цьому за останні два роки значення зростання показника складало 2,7 тис.грн. Використання коштів спрямовується на забезпечення заходів з охорони праці досліджуваного підприємства.

Нормування та контроль шуму на підприємстві ТОВ «Галицька зернова компанія» здійснюється згідно Постанові №37 від 01.12.99 р. ДСН 3.3.6.037-99 «Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку». Шум - це коливання звукової хвилі в звуковому діапазоні, що характеризується змінною частотою і амплітудою, непостійні в часі, які не несуть корисної інформації людині.

Шум також впливає безпосередньо на різні відділення головного мозку, змінюючи нормальні процеси вищої нервової діяльності працівників ТОВ «Галицька зернова компанія» [62, с.582].

Шум, особливо непостійний (коливальний, переривчастий, імпульсний) погіршує здатність до виконання точних робочих операцій, утруднює сприйняття інформації. Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) відзначає, що найбільш чутливими до впливу шуму є такі операції, як збір інформації, складання і мислення. Несприятливий вплив шуму на працюючу людину призводить до зниження продуктивності праці, створюються передумови для виникнення нещасних випадків та аварій. Все це визначає велике економічне і оздоровче значення заходів по боротьбі з шумом.

Рівень шуму на робочому місці програмістів, бухгалтерів і операторів ТОВ «Галицька зернова компанія» не повинен перевищувати 50дБ, а в залах обробки інформації на обчислювальних машинах - 65дБ. Для зниження рівня шуму стіни і стеля офісного приміщення ТОВ «Галицька зернова компанія» фанеровані звукопоглинальними матеріалами. Рівень вібрації в приміщенні понижений шляхом встановлення устаткування на спеціальні віброізолятори. Вікна офісу метало-пластикові, які не пропускають шуму з вулиці.

4.2. Використання підприємствами фінансових ресурсів для запобігання і ліквідації НС і їх наслідків

Використання підприємствами фінансових ресурсів для запобігання і ліквідації надзвичайних ситуацій (НС) та їх наслідків є ключовим елементом системи забезпечення безпеки і стійкості господарської діяльності, особливо

для підприємств аграрного сектору, діяльність яких значною мірою залежить від природно-кліматичних, логістичних і воєнних чинників. Для ТОВ «Галицька зернова компанія», як суб'єкта зернового ринку, питання раціонального фінансового забезпечення заходів цивільного захисту та реагування на НС набуває особливої актуальності в умовах воєнного стану, порушення транспортної інфраструктури, зростання техногенних ризиків і загроз продовольчій безпеці.

Фінансові ресурси підприємства відіграють провідну роль у реалізації превентивних заходів, спрямованих на запобігання виникненню надзвичайних ситуацій. Для ТОВ «Галицька зернова компанія» це передусім фінансування технічного обслуговування та модернізації зерносховищ, елеваторного обладнання, систем вентиляції й пожежогасіння, що дозволяє знизити ризики пожеж, самозаймання зерна, аварій обладнання та втрат продукції.

Окремий напрям використання фінансових ресурсів пов'язаний із забезпеченням охорони праці та безпеки персоналу, зокрема придбанням засобів індивідуального захисту, облаштуванням укриттів, створенням безпечних умов праці в складських і виробничих приміщеннях. Інвестування у навчання працівників діям у надзвичайних ситуаціях, проведення інструктажів і тренувань також є важливою складовою превентивного використання фінансових ресурсів [13, с.102].

У контексті воєнних і техногенних загроз особливе значення має формування внутрішніх фінансових резервів підприємства, призначених для оперативного реагування на надзвичайні ситуації. Для аграрного підприємства, такого як ТОВ «Галицька зернова компанія», наявність резервних фондів дозволяє своєчасно профінансувати першочергові заходи з локалізації наслідків НС, зокрема аварійно-відновлювальні роботи, ремонт пошкоджених зерносховищ, відновлення електропостачання та логістичних процесів. Важливу роль відіграють і страхові механізми, які забезпечують часткове або повне відшкодування збитків у разі втрати врожаю,

пошкодження майна чи зупинки діяльності, знижуючи фінансове навантаження на підприємство у кризовий період.

Фінансові ресурси використовуються також для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій і відновлення виробничо-господарської діяльності, оскільки саме фінансова спроможність визначає швидкість переходу підприємства від кризового реагування до стабілізації та відновлення виробничих потужностей. У разі виникнення НС ТОВ «Галицька зернова компанія» змушене спрямовувати кошти не лише на розчищення територій, відновлення інженерних мереж і ремонт або заміну пошкодженого обладнання, а й на забезпечення безпечних умов праці, організацію тимчасових технологічних рішень, оплату аварійних підрядних робіт та закупівлю дефіцитних матеріалів у прискореному режимі. Важливо, що відновлювальні витрати в аграрно-логістичному профілі підприємства мають специфічну структуру, оскільки включають підтримання режимів зберігання зерна (вентиляція, контроль температури і вологості, електроживлення), забезпечення працездатності транспортно-вагового господарства, систем навантаження/розвантаження, а також відновлення функціональності складської та лабораторної інфраструктури, яка забезпечує якісний контроль продукції.

В умовах пошкодження або обмеження доступу до стандартних транспортних коридорів підприємство потребує фінансування альтернативних логістичних маршрутів, що може включати оренду додаткового автотранспорту, підвищені витрати на паливо, оплату перевалки, використання проміжних складів чи зерносховищ, а також витрати, пов'язані з переорієнтацією на інші канали збуту. У цьому контексті фінансові ресурси виконують функцію забезпечення логістичної гнучкості, яка дозволяє уникнути критичних простоїв, втрати контрактів, штрафних санкцій і погіршення ринкової репутації. Окремим напрямом є фінансування заходів з відновлення інформаційних та облікових систем, без яких неможливо забезпечити контроль за рухом товарно-матеріальних цінностей,

взаєморозрахунки з контрагентами та планування постачань у післяінцидентний період.

Раціональне планування таких витрат передбачає поетапність фінансування з урахуванням критичності окремих об'єктів і процесів, що дозволяє спочатку відновити мінімально необхідний рівень функціонування, а згодом — повноцінну операційну діяльність. На першому етапі доцільним є фінансування заходів невідкладного характеру, спрямованих на локалізацію небезпечних факторів (пожежі, аварійні відключення, витoki), забезпечення життєво важливих систем (електроживлення, зв'язок, доступ до води) та збереження продукції від псування. На другому етапі пріоритет надається відновленню критичних виробничо-логістичних ланок, що визначають здатність підприємства здійснювати приймання, зберігання та відвантаження зерна з мінімальними втратами якості. На третьому етапі фінансування має бути спрямоване на капітальні відновлювальні роботи, модернізацію обладнання та впровадження рішень, які підвищують стійкість до повторних НС, зокрема резервування енергоживлення, підсилення протипожежного захисту, автоматизацію контролю параметрів зберігання і вдосконалення планів безперервності діяльності [59, с.95-97].

Ефективність використання фінансових ресурсів для запобігання і ліквідації НС значною мірою залежить від інтеграції заходів цивільного захисту у загальну систему фінансового та стратегічного управління підприємством. Для ТОВ «Галицька зернова компанія» це означає необхідність узгодження витрат на безпеку з планами розвитку, бюджетуванням і системою управління ризиками, що дозволяє розглядати такі витрати не як додатковий тягар, а як інвестиції у збереження активів, людського капіталу та ринкових позицій. У довгостроковій перспективі це сприяє підвищенню адаптивності підприємства, зменшенню ймовірності критичних втрат і забезпеченню стабільності його функціонування в умовах надзвичайних ситуацій та воєнних викликів.

Додатково слід відзначити, що використання фінансових ресурсів ТОВ «Галицька зернова компанія» для запобігання і ліквідації надзвичайних ситуацій має ґрунтуватися на принципах довгострокової фінансової стійкості та адаптивності до змін безпекового середовища. В умовах воєнного стану та підвищеної нестабільності аграрних ринків підприємство змушене балансувати між поточними виробничими витратами та інвестиціями у безпеку, що потребує чіткої пріоритизації напрямів використання коштів. У цьому контексті фінансування заходів цивільного захисту доцільно інтегрувати у середньо- та довгострокові фінансові плани підприємства з урахуванням сезонності аграрного виробництва, циклічності надходження доходів і ризиків, пов'язаних зі зберіганням і транспортуванням зерна.

Важливим напрямом розширеного використання фінансових ресурсів є інвестування у підвищення технологічної надійності та енергоефективності виробничих об'єктів. Для ТОВ «Галицька зернова компанія» це може включати модернізацію елеваторного обладнання, впровадження автоматизованих систем контролю температури і вологості зерна, встановлення резервних джерел електроживлення та систем дистанційного моніторингу. Такі інвестиції не лише знижують імовірність виникнення техногенних надзвичайних ситуацій, а й забезпечують можливість оперативного реагування на відхилення від нормативних параметрів, що є критично важливим для збереження якості продукції та мінімізації втрат.

Окрему увагу слід приділити фінансуванню логістичної стійкості підприємства, оскільки воєнні дії та руйнування інфраструктури суттєво впливають на здатність аграрних підприємств своєчасно реалізовувати продукцію.

Формування фінансових резервів для використання альтернативних маршрутів транспортування, оренди додаткових складських потужностей або тимчасового перевезення зерна на безпечніші об'єкти дозволяє зменшити ризики зриву поставок і фінансових втрат. У цьому аспекті фінансові ресурси

виконують функцію інструмента забезпечення гнучкості логістичних рішень і збереження експортного потенціалу підприємства.

Також доцільним є спрямування частини фінансових ресурсів на розвиток цифрових інструментів управління ризиками та безпекою, зокрема впровадження систем обліку й аналізу ризиків, електронного документообігу, резервного збереження даних і захисту інформаційних систем [8, с.18].

Для ТОВ «Галицька зернова компанія» цифровізація процесів управління НС сприяє підвищенню прозорості використання коштів, оперативності прийняття рішень і координації дій між підрозділами у кризових ситуаціях. Це, у свою чергу, дозволяє скоротити час реагування та зменшити непрямі втрати, пов'язані з управлінськими затримками.

У підсумку розширене використання фінансових ресурсів для запобігання і ліквідації надзвичайних ситуацій формує у ТОВ «Галицька зернова компанія» системну модель безпеки, орієнтовану не лише на реагування, а й на попередження кризових подій. Такий підхід забезпечує збереження виробничого потенціалу, підвищує стійкість до воєнних і техногенних загроз та створює передумови для стабільного функціонування і розвитку підприємства в умовах тривалої нестабільності.

Висновки до розділу 4

Узагальнюючи результати проведеного дослідження представимо висновки до розділу 4:

1. Організація охорони праці на підприємстві ТОВ «Галицька зернова компанія» здійснює служба охорони праці. Служба охорони праці даного підприємства опрацьовує ефективну цілісну систему управління охорони праці підприємства; сприяє удосконаленню діяльності кожного структурного підрозділу і кожної посадової особи; проводить оперативно-методичне керівництво роботою з охорони праці; розробляє разом зі структурними підрозділами підприємства комплексні заходи щодо досягнення нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища.

2. Фінансове забезпечення ліквідації наслідків НС і відновлення діяльності ТОВ «Галицька зернова компанія» визначає оперативність переходу від кризового реагування до стабілізації ключових виробничо-логістичних процесів. Раціональне використання коштів має пріоритетно спрямовуватися на відновлення критичної інфраструктури, збереження якості зерна під час зберігання та забезпечення альтернативних логістичних маршрутів.

Поетапне планування витрат із урахуванням критичності об'єктів і процесів дозволяє мінімізувати простої, знизити втрати продукції та уникнути порушення контрактних зобов'язань. Інтеграція відновлювальних витрат із заходами модернізації та підвищення стійкості створює передумови для зменшення вразливості підприємства до повторних НС у майбутньому.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Отже, узагальнюючи результати проведеного дослідження фінансових результатів діяльності аграрного підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія», необхідно відмітити наступне:

1. Фінансовий результат - це підсумкова категорія результативності господарської діяльності, котра відображає величину економічних вигод отриманих (втрачених) підприємством, визначених як різниця між сумами доходів та відповідних їм витрат, що виражена у абсолютних показниках прибутку (збитку), які характеризують потенціал прибутковості, економічного зростання та розвитку підприємства.

2. Важливе значення в діяльності підприємства має прибуткове формування та ефективний розподіл фінансових результатів діяльності підприємства. Визначення фінансових результатів полягає у визначенні чистого прибутку (збитку) звітного періоду. Так, згідно з П(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати»; прибуток - сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати; збитки - перевищення суми витрат над сумою доходів, для отримання яких здійснені ці витрати.

Сформований фінансовий результат у вигляді прибутку підприємства в процесі розподілу використовується для подальшого формування фінансових ресурсів держави, фінансування бюджетних витрат і як джерело формування власних фінансових ресурсів підприємства.

3. Фінансові результати діяльності характеризуються не лише абсолютними показниками прибутку або збитку. Суб'єкти господарювання, які зацікавлені у віддачі від використаних ресурсів і вкладеного капіталу, аналізують співвідношення отриманого ефекту з понесеними витратами (використаними ресурсами). Для цього обчислюються відносні показники ефективності: рентабельність (яка іноді ототожнюється з прибутковістю і доходністю) та окупність (покриття).

4. Дослідження практичних аспектів формування та розподілу фінансових

результатів діяльності підприємства нами здійснено на прикладі вітчизняного підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія». Предметом діяльності товариства є приймання, сушіння, очищення та відвантаження зернових культур, посередницькі послуги та роздрібна торгівля. Також аналізоване підприємство реалізовує зерно, а також на давальницьких умовах переробляє зерно на крупи.

5. Узагальнивши практичні результати дослідження ефективності формування та розподілу фінансових результатів нами відмічено негативні тенденції аналізованого, оскільки:

- підприємство протягом аналізованого періоду діяло збитково, зокрема чистий збиток у базовому 2022 році становив 11514 тис.грн., проте знижувався до рівня 3663 тис.грн. чистого збитку;

- за рахунок наявності збитку протягом всього аналізованого періоду, підприємство не може повноцінно здійснювати розподілу прибутку;

- спостерігається значна частка нерозподіленого збитку в структурі власного капіталу, що також не дає можливості повноцінного розподілу різновиду прибутку аналізованого підприємства;

- спостерігається від'ємні значення показників рентабельності діяльності підприємства, зокрема негативним є показник рентабельності господарської діяльності, відповідний показник у базовому період має від'ємне значення і складає -463,34%, а у звітному періоді показник також мав від'ємне значення і складав -28,96%. Поряд із цим слід відмітити негативне значення показника валової рентабельності продажу продукції, який у базовому 2022 році становив 45,1%, а у звітному період знижується на 20,82% до рівня 24,29%, при цьому темп зниження складає 46,15%;

- негативним в діяльності підприємства є те, що підприємство не може за аналізований період забезпечити окупність активів, власного капіталу, отриманих довгострокових та короткострокових зобов'язань.

Відповідно виникає необхідність приймання зважених управлінських рішень, щодо уникнення даного кризового стану підприємства та забезпечення

зростання фінансових результатів діяльності підприємства у перспективному періоді. Зокрема нами пропонується:

А.Реалізувати санаційну програму (Crash-програму) фінансового оздоровлення підприємства за рахунок залученого капіталу у розмірі 10450 тис.грн., зокрема на реалізацію організаційного плану фінансової санації необхідно – 2150 тис.грн., для реалізації плану виробництва продукції необхідно – 8300 тис.грн. Підраховані прибутки від реалізації санаційних заходів становитимуть – 1190 тис.грн. та 2210 тис.грн. за 1 та 2 рік діяльності після проведення санації. Період окупності затрачених інвестицій за рахунок зростання усередненого показника прибутковості підприємства, складе 3,95 роки, що є відносно швидким показником враховуючи сучасні кризові явища в економіці та кризовий стан підприємства.

Б.Поряд із фінансовою санацією для підвищення фінансової результативності діяльності на підприємстві ТОВ «Галицька зернова компанія» необхідно забезпечити формування комплексного механізму забезпечення фінансової результативності діяльності, який включає ряд заходів: забезпечення зростання та ефективності використання інвестиційних (кредитних) ресурсів, що надходять на підприємство; реалізація механізму підвищення продуктивності праці та раціоналізації управління персоналом, за рахунок підвищення мотиваційного механізму та удосконалення організації праці на підприємстві; здійснити комплексне оновлення та інноваційну модернізацію основних засобів підприємства, що дасть можливість збільшити виробничий потенціал та обсяги виробництва продукції; постійно здійснювати пошук резервів підвищення прибутковості діяльності підприємства за рахунок зменшення собівартості виробництва продукції, зростання якості та ціни продукції, зростання обсягу реалізації продукції.

На наш погляд, всі вище перелічені заходи, по – перше, виведуть підприємство із розряду збиткових, а по – друге, забезпечать фінансову результативність діяльності підприємства у перспективному періоді.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Безверхий К. В., Бочуля Т. В. Деякі питання порядку складання вітчизняної фінансової звітності підприємств в контексті законодавчих змін. *Облік і фінанси*. 2013. № 3 (61). С. 25-28.
2. Білик М. Д., Білик Т. О. Фінансові результати діяльності малих підприємств : монографія. Київ : ТОВ «ПанТот», 2012. 280 с.
3. Білоконь Т.М., Несен Л.М. Санація підприємств: організаційно-економічний механізм. Вінниця, 2020. С. 7-20.
4. Бурлака С. М. Особливості визначення фінансових результатів діяльності підприємств. *Управління розвитком*. 2013. № 15. С. 91-94.
5. Власова Н.О., Мелушова І. Ю. Ефективність формування фінансових результатів підприємств роздрібної торгівлі: монографія. Харків: Харківський держ. ун-т харчування та торгівлі, 2017. 259 с.
6. Войнаренко М.П., Рзаєва Т. Г. Ділова активність підприємств: проблеми аналізу та оцінки: монографія. Хмельницький : ХНУ, 2016. 284 с.
7. Господарський кодекс України, прийнятий 16 січня 2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 18, № 19-20, № 21-22. Ст. 144.
8. Грибан В.Г., Негодченко О.В. Охорона праці: навчальний посібник. К. ЦНЛ, 2019. 414 с.
9. Гудзь Н. В. Облікова модель формування фінансових результатів діяльності в умовах євроінтеграційних процесів в Україні. *Економіка та суспільство*. 2017. Вип. 13. С. 1339-1346.
10. Гуцаленко Л. В., Мулик Т. О. Адаптація обліку фінансових результатів діяльності аграрних підприємств України до МСФЗ. *Облік і фінанси АПК*. 2012. № 2. С. 30-34.
11. Єрмоленко О.А., Коковіхіна О.О., Лисьонкова Н.М. Фінансова санація як спосіб запобігання банкрутству підприємств в умовах воєнного стану. *Економічний простір*. 2024. №190. С. 114-117.
12. Зеркалов Д. В. Наукові основи охорони праці. Моног. К.: «Основа»,

2015. 934 с.

13. Зеркалов Д.В. Безпека життєдіяльності та охорона праці. Монографія. К.: Основа, 2015. 978 с.

14. Зудова І. Ю., Стась О. Г. Сутність та значення фінансових показників в системі функціонування підприємства. *Молодий вчений*. 2017. № 10 (50). С. 893-897.

15. Івахів Ю. О. Облікові методи визнання результатів діяльності підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2012. № 1. С. 79–83.

16. Ковальова О., Іоргачова М. Фінансовий результат як індикатор інвестиційної привабливості підприємства. *Економіка та суспільство*. 2022. № 46. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2024> (дата звернення: 21.08.2025).

17. Крамар І.Ю., Потюк В.М. Деякі особливості цифрової трансформації вітчизняних підприємств як елемента забезпечення їх економічної безпеки на сучасному етапі. *Економіка та суспільство*. 2025. Вип.76. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/6277> (дата звернення 22.08.2025).

18. Левицький В., Радинський С., Артеменко Л, Радинська С. Підприємництво України в умовах війни та цифровізації: можливості та перспективи удосконалення. *Трансформація бізнесу для сталого майбутнього: дослідження, цифровізація та інновації : монографія / за ред. д.е.н., проф. О. А. Сороківської*. Тернопіль : ФОП Паляниця В.А., 2024. С. 235 – 253.

19. Левицький В., Радинський С., Крупка А. Використання цифрових технологій у підприємстві: сучасний погляд та правова база. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2024. № 2(20). С. 73-87.

20. Левицький В.О., Радинський С.В, Дячун О.Д. Реалізація інноваційної та маркетингової інтеграційних стратегій розвитку промислових підприємств: сутність, види та нормативно-правова база. *Сучасний маркетинг: візія, технології, інновації / за ред. д.е.н, проф. В.А. Фаловича*. Тернопіль:

«Бескиди», 2023. С.224-262.

21. Ліхоносова Г. С., Лазебна І. Р. Організаційні засади обліку та аудиту фінансових результатів підприємств. *Науковий вісний ужгородського національного університету*. 2019. Вип. 25. С. 144–148.

22. Мазур В. П. Економічний зміст поняття фінансових результатів сільськогосподарської діяльності. *Облік і фінанси АПК*. 2011. № 3. С. 68-71.

23. Мариненко Н. Ю., Ерстенюк Т. Функціонування вітчизняного бізнесу в умовах війни: основні проблеми та заходи щодо їх подолання. *Матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції «Формування механізму зміцнення конкурентних позицій національних економічних систем у глобальному, регіональному та локальному вимірах»*: зб. тез доповідей, 16 травня 2024 року. Т. : ТНТУ, 2024. С. 9–10.

24. Мариненко Н., Ерстенюк Т. Роль вітчизняного підприємництва у забезпеченні стабільності економіки. *Матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції «Формування механізму зміцнення конкурентних позицій національних економічних систем у глобальному, регіональному та локальному вимірах»*: зб. Тез доповідей, 31 березня 2023 р. / за заг. ред. О.В. Панухник. Тернопіль : ФОП Паляниця В.А., 2023. С.61-63.

25. Мариненко Н.Ю., Кутко Т., Ерстенюк Т. Виклики та можливості: особливості діяльності вітчизняних підприємств в умовах повномасштабної війни. *Матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції «Формування механізму зміцнення конкурентних позицій національних економічних систем у глобальному, регіональному та локальному вимірах»*: зб. тез доповідей, 20 травня 2025 р. ФОП Паляниця В.А., 2025. С.41-43.

26. Мулик Т. О., Ващілова Н. В. Інтегрована звітність підприємства: стан та перспективи розвитку. *Ефективна економіка*. 2019. № 11. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7404> DOI: 10.32702/2307-2105-2019.11.59 (дата звернення: 21.08.2025).

27. Мулик Т. О., Материнська О. А., Пльонсак О. Л. Аналіз господарської діяльності: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури. 2017.

288 с.

28. Мулик Т.О., Стебловський О.А. Фінансові результати підприємства: сутність та особливості відображення у звітності. *Агросвіт*. 2024. № 5. С. 86-95.

29. На Тернопільщині запустили елеватор річною потужністю у 100 тис.тонн. URL: <https://tsn.ua/groshi/na-ternopilschini-zapustili-noviy-elevator-richnoyu-potuzhnistyu-v-100-tisyach-tonn-1608718.html> (дата звернення 4.09.2025)

30. Назаренко О. В., Лукаш Р. В. Фінансові результати: сутність та особливості організації бухгалтерського обліку. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 22. С. 19–25.

31. Назарова Г., Кононенко Л., Калашнікова А. Облікові процедури формування фінансових результатів: сучасний стан та напрями їх вдосконалення. *Економічний простір*. 2020. № 156. С. 206-212.

32. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. №73. Дата оновлення: 03.01.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення 30.08.2025).

33. Омецінська І. Я. Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід): переваги та недоліки. *Фінансово-економічний розвиток України в умовах трансформаційних перетворень: матер. V Всеукр. наук.-практ. конф., 20 листопада 2015 р.* Львів: ЛКА, 2015. С. 133-135.

34. Орехова А. І., Толстошеєва В. С. Організаційні аспекти та проблеми обліку фінансових результатів діяльності підприємств. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2021. № 6 (123). С. 140–143.

35. Офіційна інформація про діяльність підприємства ТОВ «Галицька зернова компанія». URL: https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/30828716/ (дата звернення 30.08.2025)

36. Офіційна інформація про підприємство ТОВ «Галицька зернова

компанія». URL: <https://elevatorist.com/karta-elevatorov-ukrainy/elevator/792-agroprodservis-yastrubovo> (дата звернення 4.09.2025)

37. Патарідзе-Вишинська М. В. Визначення та облік фінансового результату: вітчизняний і зарубіжний досвід. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2016. № 2. С. 25-37.

38. Пеняк Ю. С., Гороховацька Н. В. Сучасні проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління фінансовими результатами. *Економічний простір*. 2020. №159. С. 97–101.

39. Підгаєць С.В. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства на основі розрахунку інтегрального показника. 2024. Вип.70. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5254/5198> (дата звернення: 22.07.2025).

40. Піскун А. Економічна сутність фінансового результату підприємства. *Наукові перспективи*. 2023. № 2 (2). С. 327-339.

41. Поддєрьогін А. М. та ін. Фінансовий менеджмент: підручник. 2-ге вид. Київ: КНЕУ, 2017. 534 с.

42. Поддєрьогін А. М., Чорна Н. М. Методичні підходи до оцінки фінансового стану підприємства: вітчизняний та зарубіжний досвід. *Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України*. 2024. № 1. URL : <http://ojs.nusta.edu.ua/index.php/ojs2/article/view/297/354> (дата звернення: 22.07.2025).

43. Пожарова О.В., Корнілова О.В. Регулювання праці окремих категорій працівників: навч.-метод. Посібник. Одеса : Фенікс, 2018. 144 с.

44. Попович О. В., Тітаренко Л. І. Тлумачення економічної сутності категорії «фінансові результати». *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 3. С. 58–64.

45. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. Дата оновлення: 03.09.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення 30.08.2025)

46. Пчелинська Г. В., Кирилова М. В. Сучасна проблематика обліку фінансових результатів за видами діяльності. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. 2020. № 6 (262). С. 97–102.

47. Радинський С.В., Бенковська В. *Форми і методи фінансового оздоровлення підприємства*. URL: https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/123456789/6845/2/ConfEF_2015_Binkovska_V-Formy_i_metody_finansovoho_43-45.pdf (дата звернення: 29.08.2025).

48. Радинський С.В., Боднар А.А. Фінансова санація як спосіб запобігання банкрутства підприємства. *Матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції «Формування механізму зміцнення конкурентних позицій національних економічних систем у глобальному, регіональному та локальному вимірах»*: зб. Тез доповідей, 31 березня 2023 р. / за заг. ред. О.В. Панухник. Тернопіль : ФОП Паляниця В.А., 2023. С.31-33.

49. Радинський С.В., Джерелейко Ю. Особливості розробки та реалізації інвестиційних стратегій підприємства. *Матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції «Формування механізму зміцнення конкурентних позицій національних економічних систем у глобальному, регіональному та локальному вимірах»*: зб. тез доповідей, 25 листопада 2024 р. / за заг. ред. О.В. Панухник. Тернопіль : ФОП Паляниця В.А., 2024. С. 102-104.

50. Радинський С.В., Джерелейко Ю. Сутність та основні принципи реалізації інвестиційної стратегії на підприємстві. *Матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції «Формування механізму зміцнення конкурентних позицій національних економічних систем у глобальному, регіональному та локальному вимірах»*: зб. тез доповідей, 20 травня 2025 р. ФОП Паляниця В.А., 2025. С. 35 – 37.

51. Радинський С.В., Дячун О.Д. Особливості управління продажами на зарубіжних ринках. *Соціально-економічні проблеми та держава*. 2018. №1. С. 175 – 185.

52. Радинський С.В., Дячун О.Д. Сучасні проблеми управління

продажем. *Соціально-економічні проблеми та держава*. 2019. №1. С. 107 – 117.

53. Радинський С.В., Парій О. Шляхи удосконалення фінансового контролінгу на підприємстві. *Матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції «Формування механізму зміцнення конкурентних позицій національних економічних систем у глобальному, регіональному та локальному вимірах»*: зб. тез доповідей, 20 травня 2025 р. ФОП Паляниця В.А., 2025. С.44-46.

54. Ратинський В., Зарічна Н., Малярський О. Інтеграція бізнес-аналізу, фінансових стратегій та управління клієнтськими взаємовідносинами у контексті стратегічного управління підприємством. *Трансформація бізнесу для сталого майбутнього: дослідження, цифровізація та інновації : монографія / за ред. д.е.н., проф. О. А. Сороківської*. Тернопіль : ФОП Паляниця В.А., 2024. С. 187-195.

55. Свідерська І.М., Підручняк Р.В. Фінансове управління в умовах цифрової економіки та сталого розвитку. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. №14. С. 108-113.

56. Скалюк Р.В. Сутність та значення фінансових результатів в системі розвитку господарської діяльності промислових підприємств. *Збірник наукових праць Кіровоградського національного технічного університету*. 2015. №18. С.112- 117.

57. Скасюк Р. В. Сутність і значення фінансових результатів у системі розвитку господарської діяльності промислових підприємств. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal1/natural/npkntu_e (дата звернення: 09.09.2025).

58. Скорнякова, Ю., & Мордвинов, К. Фінансові результати діяльності підприємства: принципи обліку та облікова політика. *Економіка та суспільство*, 2025. №71. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5460> (дата звернення: 29.08.2025).

59. Стручок В.С. Безпека в надзвичайних ситуаціях. Методичний посібник

для здобувачів освітнього ступеня «магістр» всіх спеціальностей денної та заочної (дистанційної) форм навчання. Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2022. 156 с.

60. Сутність управління фінансовою санацією підприємства. URL: http://elar.khnu.km.ua/jspui/bitstream/123456789/3145/1/Розділ_1.pdf (дата звернення: 21.08.2025).

61. Цал-Цалко Ю.С. Фінансовий аналіз. Підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 566 с.

62. Чанишева Г.І. Право на охорону праці. Велика українська енциклопедія. 2020: Право соціального забезпечення / редкол.: М.І. Іншин, (голова), О.М. Ярошенко (заступник голови), Н.М. Хуторян, Г.І. Чанишева, Н.М. Вапнярчук. Київ: «Видавництво Людмила». 2020. С. 578-583.

63. Чвертко Л.А. Фінансова санація як інструмент анти- кризового управління. URL: <http://dspace.udpu.org.ua:8080/jspui/bitstream/6789/2821/1/finansova%20sanatsiia.pdf> (дата звернення: 28.08.2025).

64. Шипіна С. Б. Сутність поняття «фінансові результати» як об'єкта бухгалтерського обліку. *«Вісник ЖДТУ»: Економіка, управління та адміністрування*, 2021. №1(59) Ч.1, С.229–232.

65. Юрій Е.В. Санація як система заходів оздоровлення підприємства. *Вісник ОНУ ім. І. Мечнікова*. 2017. № 3. С. 160–162.

66. Яременко Л. М., Авдалян К. В. Особливості бухгалтерського обліку фінансових результатів об'єднань підприємств. *Агросвіт*. 2020. № 8. С. 109-117.

67. Ясинська Д. В., Добровольська О. В. Сучасна парадигма діагностики фінансового стану підприємства в період кризи. *Економічний простір*. 2021. № 166. С. 81-84.

ДОДАТКИ

Додаток А

			КОДИ
		Дата (рік, місяць, число)	31.12.2024
Підприємство: Товариство з обмеженою відповідальністю "Галицька зернова компанія"		за ЄДРПОУ	30828716
Територія: ТЕРНОПІЛЬСЬКА		за за КАТОТТГ(1)	UA61040270080024454
Організаційно-правова форма господарювання: Товариство з обмеженою відповідальністю		за КОПФГ	240
Вид економічної діяльності: Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур		за КВЕД	01.11.
Середня кількість працівників:	33		
Адреса, телефон: 47661, Тернопільська область, Тернопільський район, село Яструбове			

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

на 31.12.2024 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	8	130
первісна вартість	1001	11	173
накопичена амортизація	1002	(3)	(43)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	24	20
Основні засоби	1010	11004	11048
первісна вартість	1011	13272	15102
знос	1012	(2268)	(4054)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	0	0
знос інвестиційної нерухомості	1017	0	0
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	0	0
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Заборгованість за внесками до статутного капіталу інших підприємств	1036	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0

Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом І	1095	11036	11198
ІІ. Оборотні активи			
Запаси	1100	4863	3344
виробничі запаси	1101	4696	266
незавершене будівництво	1102	0	0
готова продукція	1103	167	0
товари	1104	0	3078
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	3309	520
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	113	191
з бюджетом	1135	1450	371
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	0	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	0	134
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	1073	959
готівка	1166	3	2
рахунки в банках	1167	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	3	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	40	37
Усього за розділом ІІ	1195	10852	5556
ІІІ. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	21891	16754

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
І. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	44	44
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0

Додатковий капітал	1410	0	0
емісійний дохід	1411	0	0
накопичені курсові різниці	1415	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(15328)	(18891)
Неоплачений капітал	1425	(0)	(-)
Вилучений капітал	1430	(0)	(-)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	(15284)	(18947)
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	32950	30824
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	32950	30824
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	2537	66
розрахунками з бюджетом	1620	25	30
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	-
розрахунками зі страхування	1625	0	-
розрахунками з оплати праці	1630	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	33	3242
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	0	0
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	146	83
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	66	36
Поточні забезпечення	1660	0	0

Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	1418	1420
Усього за розділом III	1695	4225	4877
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	21891	16754

Керівник

Боярчук Андрій Володимирович
(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

Пришляк Ярослав Іванович
(ініціали, прізвище)

Підприємство: Товариство з обмеженою
відповідальністю "Галицька зернова
компанія"

(найменування)

Дата (рік, місяць,
число)

за ЄДРПОУ

Додаток Б

КОДИ

19.02.2025

30828716

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Рік 2024

Форма №
2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	20993	18795
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
премії підписані, валова сума	2011	0	0
премії, передані у перестраховування	2012	0	0
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	15894	14475
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	0
Валовий: прибуток	2090	5099	4320
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зтіни інших страхових резервів	2110	0	0
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	3763	890
у тому числі: дохід від зміни вартості і активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0

дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(2485)	(2098)
Витрати на збут	2150	(239)	(154)
Інші операційні витрати	2180	(4383)	(2005)
у тому числі: витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	1755	953
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	8	1
Інші доходи	2240	543	39
у тому числі: дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(5538)	(4721)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(431)	(42)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	0	0
збиток	2295	(3663)	(3770)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	0	0
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	0	0
збиток	2355	(3663)	(3770)
II. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	0
Накопичені курсові різниці	2410	-	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	0
Інший сукупний дохід	2445	-	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0

Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(3663)	(3770)
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	11135	12601
Витрати на оплату праці	2505	2405	1865
Відрахування на соціальні заходи	2510	902	684
Амортизація	2515	1839	1260
Інші операційні витрати	2520	3054	2321
Разом	2550	19335	18731
IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ			
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Боярчук Андрій Володимирович
(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

Пришляк Ярослав Іванович
(ініціали, прізвище)

Додаток В

		Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
		31.12.2023	
Підприємство: Товариство з обмеженою відповідальністю "Галицька зернова компанія"		за ЄДРПОУ	30828716
Територія: ТЕРНОПІЛЬСЬКА		за за КАТОТТГ(1)	UA61040270080024454
Організаційно-правова форма господарювання: Товариство з обмеженою відповідальністю		за КОПФГ	240
Вид економічної діяльності: Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур		за КВЕД	01.11.
Середня кількість працівників:	31		
Адреса, телефон: 47661, Тернопільська область, Тернопільський район, село Яструбове			

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

на 31.12.2023 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	8	8
первісна вартість	1001	9	11
накопичена амортизація	1002	(1)	(3)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	68	24
Основні засоби	1010	11237	11004
первісна вартість	1011	12247	13272
знос	1012	(1010)	(2268)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	0	0
знос інвестиційної нерухомості	1017	0	0
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	0	0
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Заборгованість за внесками до статутного капіталу інших підприємств	1036	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0

Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом І	1095	11313	11036
ІІ. Оборотні активи			
Запаси	1100		4863
виробничі запаси	1101	555	4696
незавершене будівництво	1102		0
готова продукція	1103	230	167
товари	1104	6	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	2748	3309
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	165	113
з бюджетом	1135	1860	1450
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	0	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	0	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	158	1073
готівка	1166	1	3
рахунки в банках	1167	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	2	3
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	53	40
Усього за розділом ІІ	1195	5775	10852
ІІІ. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	17090	21891

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
І. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	44	44
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0

Додатковий капітал	1410	0	0
емісійний дохід	1411	0	0
накопичені курсові різниці	1415	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(11558)	(15328)
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	(11514)	(15284)
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	27258	32950
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	27258	32950
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	426	2537
розрахунками з бюджетом	1620	10	25
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
розрахунками зі страхування	1625	0	0
розрахунками з оплати праці	1630	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	1	33
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	0	0
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	98	146
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	43	66
Поточні забезпечення	1660	0	0

Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	768	1418
Усього за розділом III	1695	1346	4225
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	17090	21891

Керівник

Боярчук Андрій Володимирович
(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

Пришляк Ярослав Іванович
(ініціали, прізвище)

Підприємство: Товариство з обмеженою
відповідальністю "Галицька зернова
компанія"

(найменування)

Дата (рік, місяць,
число)

за ЄДРПОУ

Додаток Г

КОДИ

1.01.2024

30828716

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Рік 2023

Форма №
2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	18795	5842
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
премії підписані, валова сума	2011	0	0
премії, передані у перестрахування	2012	0	0
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	14475	(3207)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	4320	2635
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зтіни інших страхових резервів	2110	0	0
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	890	17146
у тому числі: дохід від зміни вартості і активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0

дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(2098)	(1055)
Витрати на збут	2150	(154)	(0)
Інші операційні витрати	2180	(2005)	(28463)
у тому числі: витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	953	0
збиток	2195	(-)	(9737)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	1	0
Інші доходи	2240	39	0
у тому числі: дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(4721)	(1777)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(42)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	0	0
збиток	2295	(3770)	(11514)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	0	0
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	0	0
збиток	2355	(3770)	(11514)
II. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0

Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(3770)	(11514)
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	12601	2498
Витрати на оплату праці	2505	1865	1309
Відрахування на соціальні заходи	2510	684	481
Амортизація	2515	1260	1011
Інші операційні витрати	2520	2321	24219
Разом	2550	18731	29518
IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ			
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Боярчук Андрій Володимирович
(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

Пришляк Ярослав Іванович
(ініціали, прізвище)